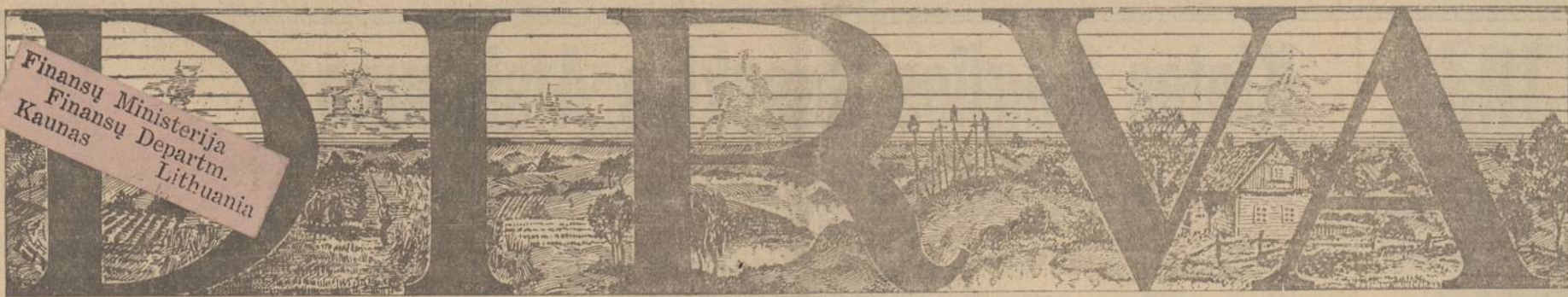

THE FIELD)
N WEEKLY
ay in Cleveland by the
an Publishing Co.
ve. Cleveland, Ohio
DITOR—K. S. KARPIUS

Second-Class matter Decem-
at the Cleveland Postoffice
Act of March 3, 1879.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse \$3.00

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 42

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO SPALIŲ-OCT. 20, 1939

47

24-ti metai (24-th Year)

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

PLIENO GAMYBA pa-
kilo dar pora punktų ir pa-
siekė 89½ nuoš. normalio,
praneša plieno darbų laik-
raštis.

BELGIJA siunčia karo
misiją į Suv. Valstijas už-
pirkti čia kariškų lėktuvų
už apie \$6,660,000.

BILLINGS PALEISTAS.
— San Francisco, Cal. —
Gubernatorius Olson dova-
nojo bausmę Warren Bil-
lings, kuris kartu su Tom
Mooney buvo įkalinti už iš-
tikusį sprogimą 1916 me-
tais, San Francisco mieste,
kame užmušta 10 asmenų
ir 40 sužeista. Tom Moo-
ney jau paleistas prieš ke-
letą mėnesių.

MEKSIKOJ sustreikavo
200,000 elektros darbinin-
kų, kas suparaliziavo įle-
gos ir šviesos teikimą pen-
ketoje valstijų. Jie reika-
lauja daugiau mokesties.

UŽDARĖ DURIS. Det-
roit, Mich. — Ford Motor
Co. skelbia kad uždaro da-
ris 40 Sovietų inžinieriams
ir savo dirbtuvės, kurie iki
šių turėjo laisvą įėjimą
ir studijavo Amerikos pro-
dukcijos metodus. Jie tu-
rėjo teisę įeiti ir tęmti
visą Fordo išdirbysčių ei-
gą per apie 10 metų.

DARBAI SUMAZĖSIA.
Vienas Amerikos ekonomi-
stas tikrina kad pradžioje
1940 metų darbai Ameri-
koje apmažės, nežiūrint ar
karas Europoje tęsis ar ne.

GAL STREIKUOS. De-
troite, Mich. — CIO užgyrė
nutarimą streikuoti Dodge
automobilių dirbtuvėse 22-
000 darbininkų. Valstijos
Darbo Taryba nori įsikišti
ir streiką sutaikyti.
Chrysler automobilių iš-
dirbtystėje del nesusiprati-
mų liko be darbo 55,000
darbininkų.

5 UŽMUŠTA. Eldred,
Pa. — Sprogime dinamito
dirbtuvėse netoli čia užmuš-
ta penki darbininkai.

20 UŽMUŠTA. Japoni-
joje, elektrinių traukinių
susimušime užmušta 20 pa-
sazių.

7 ŽUVO. Welch, W. Va.
Mokyklos busui nugriuvus
nuo kelio kalno pašonėje,
užmušta 7 mokiniai.

POPIEŽIUS priėmė Lie-
tuvos atstovą Vatikanui,
St. Girdvainį, Spalių 18 d.
Savo kalboje laike priėmi-
mo p. Girdvainio, popie-
žius pareiškė: "Viešpaties
priešai meta savo klastin-
gus šešėlius" virš visos Eu-
ropos. Jis kalbėjo apie pa-
starų dienų Sovietų Rusi-
jos prisimetimą Lietuvai

Rusai Pasilaiko Švenčionis, Gardiną

LIETUVOS KARIUOMENĖ UŽĖMĖ VILNIŲ

KAUNAS, Spalių 16. — Lietuvos kariuomenė ši-
dien pradėjo ineiti užimti Vilnių, vykdant su Sovietų
Rusija bendros pagalbos sutartį, sulgy kurios Vilnius
grąžinamas Lietuvai. Vilnius, tikima, tuoj vėl taps Lie-
tuvos sostinė, kaip tik Lietuviai baigs jo okupaciją.

LIETUVA ŠVENTĖ VILNIAUS ATGAVIMĄ

KAUNAS, Spalių 12. — Vakar visa Lietuva džiau-
gėsi Vilniaus atgavimu. Namai pasipuošė vėliavomis,
mokyklos buvo uždarytos. Visoje Lietuvoje įvyko mi-
liniškos manifestacijos, minios sveikino Vyriausybę su
sostinės atgavimu. Ta proga pasipylė gausios aukos
nualintam Vilnijos kraštui ir nuvargusiems Vilniečiams
pagalbai suteikti, kuri, artėjant šalčiams, ypač skubiai
reikalinga. . .

VILNIAUS KRAŠTO GRAŽINTA TIKTAI APIE PUSĖ KĄ LIETUVA SAVINASI

(Lietuvos Pasiuntinybės Žinios)

Washington, D. C., Spalių 14. — Oficialėmis žinio-
mis nauja Lietuvos siena rytuose prasideda prie Latvi-
jos ribos ir eina Druksių ežero rytiniu pakraščiu, Druk-
šių miestelis palieka Rusams; toliau pro Rismėnus (jie
tenka Lietuvai), pro Daugliškį stotį (Rusams) į vaka-
rus nuo Švenčionių, kurie lieka Rusams; pro Buivydyčius
(Lietuvai), pro Šunską, Tabariškius, Jankunus, Eišiš-
kes, Dainavą (visi Lietuvai) ir toliau Ulos upe į vaka-
rus iki taip vadinamos buvusios administracijos linijos.
Toliau ta linija kaip seniau, Gardiną paliekant už tos
linijos.

Kaunas, Spalių 11. — Pagal pasirašytą savitarpio

karinės pagalbos paktą Lietuva gauna Vilnių su Lietu-
viškais sritimis. Rusija suverenumą gerbs, į Lietu-
vos vidaus politinę, ekonominę ir socialinę santvarką ne-
sikiš.

DRAUDIMAS SVETIMIEMS SUBMARINAMS

Washington, Spalių 18. — Prez. Roosevelt išleido
nuosprendį kad kariaujančių šalių submarinams nelei-
sina įplaukti į Amerikos teritorialius vandenis, išskyrus
kokiai nelaimei ištikus. Kartu su tuo, visos 21 Ameri-
kos respublikos pareiškė savo pritarimą ir moralę įtaką
paremdavos Skandinavijos pastangas išlaikyti taiką Bal-
tijos juroje.

Maskva, Spalių 18. — Sovietų kariuomenei vykstant
užimti Estijoje savo punktus, ji gabenasi daug Sovietų
literatūros, filmų ir net linotipus, kas parodo kad rau-
donoji armija užsiims spausdinimu ir savo tam tikrų
leidinių-literatūros.

Istanbul, Turkija, Spalių 18. — Prancuzijos Gene-
rolas Weygand atvyko į Turkiją, kas duoda mintį jog
Turkija pasirašys gelbėjimosi sutartį su aliantais.

Londonas, Spalių 18. — Britų Vokiečių lėktuvai
vėl turėjo susikirtimus virš Britų karo laivyno bazės
Scapa Flow. Chamberlain persergėjo Britaniją nuo ga-
limų didelių Vokiečių oro atakų miestų ir tt.

Stockholm, Švedija, Spalių 18. — Prasidėjo konfe-
rencija trijų Skandinavijos karalių — Švedijos, Danijos
ir Norvegijos, ir pribuvo Suomijos prezidentas Kallio.
Konferenciją entuziastiškai sveikino didelės minios.

VOKIEČIŲ ŽUVO 5,000

Paryžius, Spalių 18. —
Aštriuose susirėmimuose su
Prancuzaais šiaurinėje da-
lyje vakarinio fronto per
pirmas tris šios savaitės
dienes naziai turėjo 5,000
vyrų nuostolių, užmuštų ir
sueistų.

Tarp Prancuzų ir Vokie-
čių mušiai tęsiasi, kartais
išsivystydami į smarkius
susirėmimus.

BERLINO siūlymas kad
Prez. Roosevelt išmaišytų
į karą ir tarpininkautų su-
taikyme paties Prezidento
atmestas. Toks Vokiečių
užsiminimas nėra joks ofi-
cialis pasiūlymas.

SAKO SIULYS PAK- TĄ PRIEŠ RUSIJĄ

Haga, Holandija. — Iš
Vokiškų šaltinių eina ži-
nios kad Hitleris gali pa-
siūlyti Britams ir Prancu-
zams sutartį prieš Sovie-
tus!

Neutralės šalys nori tai-
kos kuogreičiausia, nes jie
karas ilgai tęsis jos gali
buti įveltos; antra, jos bi-
jo kad ilgas karas gali pa-
vesti Vokietiją ir rytinę
Europą komunistiškai.

ITALIJA, pranešimai sa-
ko, yra pasiryžus pradėti
tarpininkauti taikos tary-
bose kada tik kariaujančios
pusės bus gatavos kalbėti
apie paliaubas.

TURKIJA NEUŽSILEI- DŽIA SOVIETAMS

Maskva, Spalių 18 d. —
Turkijos tarybos su Sovie-
tais nutrauktos, bent laik-
nai, nes Turkija nesutinka
priimti Maskvos reikalavi-
mus. Vienas pranešimas
sako jog Turkija atmetė
Sovietų reikalavimą kad į
Juodąsias juras per Dar-
danelius būtų įleista tik
vienos Rusijos karo laivai.
Taipgi, sakoma Turkija at-
metė tris kitus Rusų siūly-
mus — pripažinimą Lenki-
jos padalinimo, formavimą
neutralio bloko Balkanuose
po Vokiečių-Sovietų ita-
ka, ir Rusijos ir Bulgarijos
pasididininimą atimant plotus
iš Rumanijos.

Turkijos užsienių reika-
lų ministras apleido Mas-
kvą. Sovietai jį išlydėjo su
kariška muzika ir pareiškė
pasitikėjimą jog tarp
tų šalių įvyks susitarimas.

Turkijai laikinai nutrau-
kus tarybas, Maskvos val-
dovai vėl kreipėsi į Suomi-
ją, su kuria tesia derybas
sulgy savo projektų.

NUSKANDINTA JAU 77 LAIVAI

Nuo karo pradžios iki
Spalių 15 dienai jurose nu-
skandinta jau 77 laivai, su
kais žuvo viso 1,594 žmo-
nės.

Pereitos savaitės bėgiu
Vokiečiai nuskandino dideli-
jį Prancuzų laivą ir vieną
iš didelių Britų karo laivų,
"Royal Oak", Scapa Flow
ruošte, prie pat Škotijos.

Britų laivų viso nuskan-
dinta 38.

Vokiečiai laiko nuskandi-
nimą "Royal Oak" dideliu
įvykiu. Hitleris apdovano-
jo ir pagerbė to submarino
vyrus kurie tą žygį atliko.

Nazių lėktuvai darė ata-
ką Škotijos pakraščiu, ka-
me ketvirtadalis jų lėktu-
vų buvo sunaikinti, kiti gi
gryždami galėjo žūti, sako
Chamberlain.

LAKUNAS Lindbergh,
nežinia kam pasitarnauda-
mas, savo kalboje per ra-
dio kaltino Angliją, ir kur-
stė Kanadą atsimesti nuo
Britanijos. Už tai jis su-
silaukė daug kritikos. Bri-
tų spauda jį tiesiog smer-
kia. Jis yra Hitlerio ap-
dovanotas ordinu, taigi sa-
ko kad jis pataikauja Hit-
leriui.

PREZ. ROOSEVELT sa-
ko kad delei karo susida-
rys tarp 10 ir 20 milijonų
pabėgėlių, kuriais reikės
rūpintis, ištiesiant jiems
pagalbos ranką.

HOOVER, buvęs Ameri-
kos prezidentas, pranašau-
ja kad Lenkija nežlugs, ji
vėl bus atsteigta.

VOKIEČIAI pradėjo ap-
leisti Pabaltijo šalis ir tuk-
stančiais keliais į Vokietij-
ją.

LIETUVOS MNISTRAS PIRMININKAS BRIG. GEN. J. CERNIUS, lošęs svarbią rolę sutarčių su Sovietų Rusija
pagaminime ir Vilniaus atgavimo klausime.

KONGRESE VIS TE- BESIVARŽOMA

Washington. — Kongre-
se tarysiamasi del neutralu-
mo akto ir ginklų embargo
tebeina. Tie kuri nori pa-
daryti biznio iš Europinio
karo parduodant ten gink-
lus, gali apsiginti, nes iki
kas nors "demokratiškai"
besibarant bus išspręsta ir
karas pasibaigs.

Net ir tie Kongreso na-
riai kurie sutinka kad rei-
kia draudimas parduoti
ginklus' atsaukti, nesutin-
ka nekuriams klausimais.
Viena kliūtis yra tai idėji-
mas į tą aktą davimo 90
dienų kredito kariaujan-
čioms šalims. Kiti nori ne-
duoti visai jokio kredito,
lai perka ginklus ir moka
pat vietoje.

SOVIETŲ Rusijos prezi-
dentas Kalinin, atsakyda-
mas į Prez. Rooseveltto pa-
klausimus apie Sovietų tik-
slus Suomijoje, atsakė jog
Rusija siekianti tik drau-
gungumo ir susistiprinimo
kooperacijos' savo derybo-
se su Suomija.

RUSIJA ir Vokietija su-
tarė perorganizuoti savo
ekonominius programas ir
įvesti reikmenų ir prekių
pasikeitimą greitu žings-
niu. Rusija sutiko tuojau
imtis teikti Vokietijai rei-
kalingas žaliavas, o Vokie-
čiai išpildys Sovietų užsa-
kymus.

VENGRIJOJE vėl suim-
ta daug nazių, kurie norė-
je padaryti perversmą.

83 UŽMUŠTA. Japoni-
joje vieną salą prašlavė
smarki audra. Užmušta 83
žmonės.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

MIRĖ ats. Gen. Lt. Pranas
Vaičiūška. Jis buvo kariškas
gydytojas. Gimė 1866 m. Ve-
liuonos valsčiuje, ukininko šei-
moje.

I VYT. DIDŽIOJO Universi-
tetą įstoti iki Rugsėjo 20 die-
nos buvo paduota 1039 prašy-
mai priimti į įvairius fakulte-
tus.

**TREČIAS CUKRAUS FAB-
RIKAS.** Vyriausybė pritarė
trečio cukraus fabriko staty-
mui. Jis bus statomas prie
Panevėžio. Paruošiamieji dar-
bai jau atlikti. Cukraus suvar-
tojimas Lietuvoje paskutiniiais
metais paaugo apie 20 nuošim-
čių.

DARBININKAMS kurą pa-
rupina Darbo Rumų sandėliai.
Del didelio kuro reikalavimo,
Darbo Rumų sandėliai nespė-
ja į Kauną pristatyti reikiamo
kuro kiekio. Norėdami dau-
giau darbininkų šeimų aprū-
pinti kuru, teduoda vienai dar-
bininkų šeimai ne daugiau 2
rd. malkų ir pusantro tono dur-
pių.

GELEZIS šiais laikais yra
labai svarbi prekė, reikalinga
pramonei, statybai ir žemės
ukini. Prasidėjus karo veiks-
mams, mažiausia kad Lietuvoje
gali pritrukti geležies. Tačiau
jos atsargas Lietuva turi ne-
mažas, kurių pakaks visiems
krašto reikalams, Patirta ir-
gi kad galima iš užsienio gauti
ir naujų geležies transportų.

PLEČIANT paukščių ukį ir
siekiant turėti iš jo galimai
daugiau naudos, pirmiausia ten-
ka rūpintis gera veisline me-
daga. Kitais metais Panevėžio
perykla yra numatius, laike
pavasario sezono, išperinti apie
400,000 viendienų viščiuku.
Dabar jau turima 85 kontro-
liuojami viščių ukiai. Bet jų
neužtenka tokį kiaušinių skai-
čių perinti. Todėl jau praplė-
tus Panevėžio peryklą, žemės
Ukio Rumai nutarė įsteigti 58
kontroliuojamus naujus paukš-
čių ukius su apie 7,000 vištų.

LIETUVOS kariuomenės lai-
kraštis Karys, iki šiol ejęs kas
savaitę, dabartiniu metu, nuo
Rugsėjo 19 d., pradėtas leisti
tris kartus per savaitę. Tuo
norima duoti dažnesnių infor-
macijų Lietuvos kariams sau-
gojantiems krašto sienas.

UŽMUŠTA. Kidulių val., Il-
trakių miške pasibaidžius ar-
kliais iškrito iš vežimo ir už-
simušė M. Gudaitytė iš šilinin-
kų kaimo.

KAUNUI apvalyti nuo ken-
ksmingo elemento ruošama
tam tikras planas. Numatoma
išgabenti iš Kauno valkatas ir
kitus neašiskus tipus. Be to,
numatoma iškelti iš Kauno
biednuomenę, kurią sudaro a-
pie 6000 asmenų.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH DAINŲ VAKARAS

Pittsburgho Lietuvių choristai kurie dalyvavo Lietuvių Dienos programoje išpildyme New Yorke, dabar rengia dainų programą čia pat savo kolonijoje. Tas vakaras įvyks sekmdienį, Spalių 22 d., Lietuvių Piliečių salėje, ant Jane st. Dalyvaus šv. Vincento parapijos ir Dangun žengimo parapijos chorai.

Šios du chorai į New Yorko Parodą išrengė Pittsburgho Lietuvių Vaizbos Butas sukeldamas gana pinigų apmokėti kelionę 70 dainininkų. Rep.

STATYBA PITTSBURGHE ir Allegheny apskrityje bendrai per praeitą metą pasiekė net 22 milijonų dolarių suma. Meti pirmiau statybos buvo užvesta už 18 milijonų dolarių.

Pačiame Pittsburghe per metą laiko iki Rugsėjo 1 d. statybos darbu pradėta už \$10, 374,900.

EIZNIAI Pittsburgho srityje pasiekė aukščiausią šių metų laipsnį. Pagrindinėse industrijose darbai dar vėl šiek tiek pakilo ir padaugėjo traukinių judėjimas prekių išvežiojime.

GASO SFROGIME Spalių 11 d. East Pittsburghu užmušti du asmenys, Jonas ir Juozas Robaskiai.

DIDYSIS VIESKELIS tiesiamas nuo Pittsburgho į Harrisburgą šiuo laiku duoda darbo 12,000 darbininkų, o kiti 63,000 darbininkų gauna uždarbio netiesioginiai, kurie dirba gaminime medgros ir reikienu šiam vieškeliai.

ANGLIES IŠKASIMAS visoje Pensylvanijoje padaugėjo pirmą kartą į aštuonis mėnesius.

Minkštos anglies iki Rugsėjo 1 d. iškasta 49,981,000 tonų, kas viršijo pereinamųjų metų pirmą aštuonių mėnesių iškastą 4,149,062 tonais.

Kietos anglies kasyklos davė 3,180,973 tonų anglies daugiau šį metą per aštuonis mėnesius negu per tą patį laiką pernai.

AKRON, OHIO

Spalių 7 d. apsigyveno jaunuolis Jurgis Brazas, sunus Onos Brazienės; žmona vedė kitą.

Akroniečiai A. Bartkus su žmona, V. Kubilius su žmona, F. Jankauskis su žmona, sunum Stasiu ir dukteria Biruta, K. Prosaliauskas su žmona ir sunais Kaziu ir Bruno, ir p. G. Gaškienė Spalių 14 d. lankėsi Clevelande. Jie dalyvavo Broniaus Bartkaus vestuvėse. Taipgi tose vestuvėse dalyvavo Akronietis Inž. Pr. Rokus su savo sesere Adele. J. Jonuška lankėsi pas fermerį P. Martinkų, palei Ravenną, Ohio.

B. Aidokienė sugrįžo Akronan ir apsigyveno pas savo dukterį.

Jaunuolis V. Stukas išvažiavo į Toledo, Ohio. Jis ten mokinsis Toledo universitete.

Kalnas.

JIESKOJIMAS. Kostancija Gečionytė, po vyrų Elkevičienė, gyvenanti Brazilijoje, ieškau savo brolių Antaną Gečionį, kilusį iš Lietuvos, Kauno ap., Pakuonio val., Pagermonio dv. Amerikon išvyko 1912 m. Paskutiniu laiku gyveno Shenandoah, Pa., dirbo kasyklose. Prašau rašyti antraščiui.

Kostancija Elkevičienė
Rua da Mooca, 1721,
Sao Paulo, Brazil

PAKVETIMAS VI-SUOMENEI SVARBIU REIKALU

Nesant mūsų visuomenėje jokios įgalios organizacijos kuri nuolat turėtų teisę rūpintis mūsų tautos kultūriniais, ekonominiais, labdariniais ir politiniais reikalais Amerikoje. Lietuvių Spaudos Klubas, 307 West 30th St., New York, nutarė pareikšti savo susirinkime Rugsėjo 28 d., 1939 m., visoms svarbioms Lietuvių draugijoms kad yra būtinas reikalas tuojau sutverti vieną centralinę organizaciją visiems parnakiame viename iš didžiųjų miestų, kuri turėtų visuomenės įgaliojimą, pritarimą ir paramą tui svarbių tautos reikalų nuolatiniam rūpinimuisi.

Todel aš turiu garbės šiuo kviešti visas didesnes mūsų organizacijas Amerikoje prie pirmutinės progos paskirti tam reikalui tinkamus atstovus ir prisijusti man jų antraščiui, kad galėčiau jiems tuojau pranešti kur ir kada bus šauktas jų susirinkimas.

Vincas F. Jankauskas,
Spaudos Klubas Sekretorius,
1226 Bloomfield street,
Hoboken, N. J.

WATERBURY, CT.

VAIZBOS BUTO IŠVAŽIAVIMAS. Waterburio Lietuvių Vaizbos Butas turėjo savo šeštą metinį išvažiavimą sekmdienį, Spalių 8 d., Petro Krugelio farmoje. Šio išvažiavimo svarbiausiu kalbėtoju buvo Antanas Pinkevičius iš Meriden, Conn., kuris gyvai nurodė kodėl reikalinga tokia organizacija ir jos nauda vietos Lietuvos biznieriams ir visuomenei. Pinkevičius yra narys Mass. ir Conn. valstijų Lietuvių Vaizbos Butų ir yra savininkas Cremo Brewing Co. Conn. valstijoje.

Kalbėjo visa eilė kitų Lietuvių biznierių ir profesionalų ir Senatoriai George Culhane ir Martin Sabeliskas.

Dr. M. J. Colney (Aukštikalnis), Waterburio Lietuvių Vaizbos Buto narys, yra Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro I Vice Pirmininkas, išrinktas New Yorko suvažiavime.

Waterburiečiai biznierių ir profesionalų tuoj po Ekonominio Centro suvažiavimo, kur buvo iškelta sumanymas biznierių ir profesionalams artintis su Lietuvių visuomene, pradėjo savo darbą, surengdami šį išvažiavimą.

Dalyvavo gana skaitlinga publikos iš plačios apylinkės.

GYVENO 2 SAVAITES SU LAVONU

NEW BRIGHTON, Pa. — Louisa Strobbridge, 85 metų senutė, išgyveno dvi savaites su savo mirusiu vyru, nežinodama kad jis miręs. Kuomet jos kaimynai išlaužė į jų namus pažūrėti kodėl ten nesiima jokios gyvybės, nusekė paskui senutę į kitą kambarį rado jos vyrą, taip pat 85 metų amžiaus, sėdintį kėdėje prie stalo. Ji skundėsi kad jis nekaltas su ja, kuomet žmonės apžiūrėjo sėdintį jau dvokiantį lavoną. Senutė iš savo gilaus amžiaus ir silpnumo nedasiprotėjo kad jos vyras negyvas.

•SUSIRGIMAI vėžio liga 90 nuošimčių atsitikimų pasitaiko asmenims virš 40 m. amžiaus.

Kietos Anglies Kasyklos Atsigauna

Angliakasių Tarpe Kyla Geras Upas ir Pasitenkinimas

SHENANDOAH, Pa. — Šioje plačioje apylinkėje apsirėškė darbininkuose naujas upas ir prablaivėjo padangę kai viena po kitai pradėjo atsidaryti kietos anglies kasyklos, kurios visai nedirbo per ilgą laiką.

Štai kaip rašo Shenandoah dienraštis Evening Herald Spalių 3 d.:

“Atsidarymas septynių angliakasyklų sumažino bedarbių skaičių šioje apylinkėje. 1,800 darbininkų sugrįžo dirbti. Keturios kitos kasyklos, kuriose dirbs 1,500 darbininkų, pradės darbą artimoje ateityje.

“Kasyklų atidarymu padau-gėja algos \$3,000,000 suma.

“Dalinai pradėjimas veikimo ilgai stovėjusiose Packer 2 ir 4 kasyklose ir Weston brekeryje pereiną savaitę, taipgi New Boston kasykloje vakar, padidino pradėjusių veikti angliakasyklų skaičių iki septynių šių metų bėgiu ir dar daugiau sumažino bedarbių eiles Shenandoah ir apylinkėje.

TRUMPOS ŽINIOS (IŠ MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

•CHICAGO, Ill. — Baigiamas statyti Memorial namas Dariaus ir Girėno atminčiai, kur bus Amerikos Legiono Lietuvių Dariaus-Girėno Posto 471 patalpos. Namas atidaryti numatytas Lapkričio 11 ar 12 d. tam tikromis iškilmėmis.

•NEW BRITAIN, Conn. — Vietos senesnėji karta stengiasi visokiais būdais palaikyti Lietuvių kalbą tarpe jaunesios kartos atidarydami jau antras metas vakarinius Lietuvių kalbos kursus. Šymet kursai prasidėjo Spalių 9 d.

•CHICAGO, Ill. — Amerikos Liet. R. K. Federacijos valdyba paskūrė \$1000 sunaikinti ir nuslopinti Vilniaus kraštui atstatyti. Toliau dar tam pačiam tikslui skelbia vąjį.

•CHICAGO, Ill. — Sandara rašo: “Iš SLA. pastogės patyrmė labai nesmagų dalyką. Paskutiniame Pildomos Tarybos suvažiavime socialistų grupė pastatė Susivienijimo Sekretoriui Dr. M. Vinikui savotišką ultimatumą: arba rezignuok, arba mes tave išmesim. Po ilgų aiškinimųsi ultimatumas buvo nuimtas tik tuomet kai Dr. M. Vinikas, nuvargintas politinės inkvizicijos, pagaliau pažadėjo daugiau nekandidatuoti.

—Brighton Park, Chicagoje, nusizūdė Ona Samoškaite-Martiniene, 32 metų amžiaus, išgerdama karbolinės rukties.

—Sąryšyje su businčia automobilij paroda Chicagoje, baigiama rinkti Lietuvaitė gražuolę, kuri dalyvaus toje parodoje kaip “Miss Lithuania 1949”.

•DETROIT, Mich. — Iš Chicagos atvykęs ir apsigyvenęs čia A. Kvederas paėmė vadovauti Detroito Dailės Choro. Choras nariais sparčiai auga. Neuzilgo pradės rengtis prie pastatymo operetės “Kaminakrėtis ir Malunininkas”.

•CHICAGO, Ill. — Del Stalino susidraugavimo su Hitleriu daug nesmagumų turi pakelti komunistų dienraščio Vilnies agentai. Bridgeporte kelios smarkios šeimininkės atėjusius agentus iškoliojo ir išvijo. Viena net šluotą panaudojo.

“Anksčiau, šymet, Kehley* Run, Fidelity Fuel ir Packer 5 darbininkai sugrįžo dirbti kai operacijas paėmė nauji operatoriai.

“Šios septynios kasyklos užlaiko 1,800 vyrų. Imant kad jie dirbs po 200 dienų metuose, jų uždarbis per metus pasieks \$1,800,000. Prie to dar kitas \$1,500,000 metinis uždarbis užtikrintas kuomet 1,500 daugiau darbininkų atgaus savo darbus artimoje ateityje Moorea, Hammond, Packer 3 ir Park kasyklose.”

Kasyklos pradėjo veikti pervedus tam tikrą sufinansavimo programą, kuris apėmė didelės sumas pinigų.

Rugsėjo mėnesį darbai diduoroje Shenandoah apylinkės kasyklų ėjo geriau negu pereiną metą tą patį mėnesį. Kai pernai, paveizdant, dirbo po 14 dienų mėnesiui, šymet dirbo po 19 dienų. Taipgi šymet paimta į darbą daugiau darbininkų ir nedirbusios kasyklos pradėjo dirbti.

•NEW YORK, N. Y. — SLA. Pild. Tarybos nominacijos nustatyta prasidėti Lapkričio mėnesį, vienu mėnesiu anksčiau negu budavo pirmiau.

•BROOKLYN, N. Y. — Vienybėje keliama mintis kad nevertėtų Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriams visiškai likviduoti. Butų naudinga jiems persiorganizuoti į Lietuvos Nepriklausomybės Sąrugį Sąjungą, ar kitu kuriuo vardu pasi-vadinus. Lietuvai gali būti labai reikalinga Amerikos Lietuvių pagalba nepriklausomybei saugoti.

•PLYMOUTH, Pa. — Spalių 27 d. sueina 50 metų nuo įsikurimo šv. Kazimiero Lietuvių parapijos. Paminėjimui šios sukakties rengiamas banketas Spalių 29 d.

ALGŲ-DARBO VALANDŲ AKTO MĖTINĖ SUKAKTIS

WASHINGTON, D. C. — Spalių 24 d. sueina metas laiko nuo pradėjimo visoje šalyje veikti Algų ir Darbo Valandų įstatymo.

Valdžios viršininkai apskaičiuoja kad 650,000 darbininkų gaus algų pakėlimą ir kad artit porai milijonų darbininkų bus sutrumpinta darbo valandos kuomet tas aktas pradės savo antrą gyvavimo metą.

Istatymu nustatyta minimum mokestis apie 12,000,000 darbininkų dirbančių tarpvalstijinėje komercijoje bus pakelta Spalių 24 d. nuo 25 iki 30 centų valandai. Reguliarė darbo savaitė sutrumpės nuo 44 iki 42 valandų, o dirbantiems už viršlaikį turės būti mokama pinigais priedo.

Tuo pat kartu, Administratoriaus Andrews įsakymu bus pakelta mokestys 600,000 audinių darbininkų nuo 25 iki 32½ centų valandai. Pietinių valstijų audinių viršininkai griežtai kovojo prieš šį įsakymą, ir apeliavo į Prezidentą, tačiau be pasekmių. Jie turės pakelti mokestis savo darbininkams.

Darbo valandų trumpinimas iki 40 savaitėje ir minimum algų iki 40 centų valandai nustatymas eina pirmyn — 1940 metais Spalių 24 d. įsigalios 40 valandų savaitė, o iki 1945 metų bus įvykdyta minimum 40 užmokestis paprastiems darbininkams dirbantiems tokiose industrijose kurių prekės eina iš vienos valstijos į kitą. D.

BROOKLYN, N. Y.

TAUTINIŲ VEIKĖJŲ PASITARIMAS

Ks. Strumskio ir Dr. B. K. Venciaus iniciatyva šauktas tautinės srovės Didžiojo New Yorko veikėjų susirinkimas įvyko Spalių 13 d., J. Garšvos įstaigoje. Dalyvavo arti 20 veikėjų, kurie visapusiai išdiskusavę Amerikos Lietuvių tautinės veiklos stiprinimo klausimą ir pasikeitusią Lietuvos buklę, priėjo išvados kad būtina reikalinga nedelsiant bendrinti visas tautines įjegas ir jas traukti į bendrus tautinius ir kultūrinius darbus bei sudaryti tvirtą tautinį frontą gelbėti Lietuvai išsaugoti jos nepriklausomybę dabar pasikeitusiose sąlygose.

Kuomet galutinai ir oficialiai paaiškės Lietuvos susitarimas su Sovietų Sąjunga ir iš jos išeinančios pasėkos Lietuvos gyvenimui, nutarta sušaukti Brooklyno Lietuvių masinį susirinkimą, kad visą padėtį išaiškinti ir visuomenę pa-informuoti kokias pareigas uždėda Amerikos Lietuvių visuomenei pasikeitus Lietuvos buklę. Šiam reikalui išrinkta komisija, kuri šio susirinkimo vardu toki masinį susirinkimą sukvies.

Taip pat nutarta artimoje ateityje sukviešti platesnį Didžiojo New Yorko ir apylinkės tautinės srovės veikėjų susirinkimą.

Šiam susirinkimui pirmininkavo Antanas Mikalauskas, sekretoriavo Juozas Sagys. Padaryta graži pradžia tautinių įjėgų subendrinimui mūsų srovės veiklai stiprinti ir plėsti. Reporteris.

SUSISIEKIMAS SU LIETUVA EINA

KAUNAS. — Pirmomis karodienomis išvykimas iš Lietuvos į Ameriką buvo susitrukęs ir keliolika keleivių turėjo, nespėję į laivą išeiti, vėl sugrįžti.

Tačiau susisiekimas su Suv. Valstijomis ir kitais užjūrio kraštais nenutruko. Jis palaikomas Švedų Amerikos Linijos ir vienos Holandų linijos laivais.

Dabar vykstantieji arba išvykstantieji į Ameriką važiuoja per Rygą, Taliną, Helsinkį į Stockholmą, Švedijoje, iš ten į Švedų uostą Goteborgą, iš kur laivai plaukioja į Šiaurės Ameriką ir atgal.

Jau karui prasidėjus šiais keliais iš Amerikos atvyko į Lietuvą keliolika žmonių ir išvyko apie 50.

Rugsėjo 25 d. per Rygą atvežta 300 maišų pašto iš Amerikos ir Australijos, siųsto į Lietuvą. Taip pat gauti keli siuntiniai, siųsti Lietuvių firmoms dar prieš karui prasidedant.

Iš Liepojos uosto per Mažeikius atvežta apie 12,000 tonų cemento ir daug geležies iš Švedijos.

Nemunu iš Klaipėdos į Kauną atgabenama baidokais labai daug įvairių prekių. Delskias baidokų atgabenos geležies dirbinių, rudos, cino, bituko-meksfalto smalos, druskos ir kt. prekių. Elta.

•ORLAVIŲ greitumas per mažiau negu vienos gentkartės laikotarpį padaugėjo nuo 45 mylių iki suvirš 450 mylių į valandą.

MIRIM

AMERIKOJE MIRĘ IŠEIVIAI

KRANAUSKAS Feliksas, jaunuolis, mirė Rugsėjo mėn., Mahanoy City, Pa.

MACIUTA Juozas, mirė Rugsėjo 19, Wilkes-Barre, Pa.

PILKONIS Juozas, mirė Rugsėjo 23, Pittston, Pa.

ALEKSYNAS Edvardas, mirė Rugsėjo mėn., Shenandoah, Pa.

SARKUS J. V., 66 metų, mirė Rugsėjo 9, Linden, N. J. Gimęs Alytuje. Amerikoje išgyveno 41 metus.

KELIOTYTĖ Elzbieta, 16 metų, mirė Rugsėjo 28, Chicagoje. Gimus Rockford, Ill.

SKUŽINSKIENĖ Juozapina, mirė Rugsėjo mėn., Johnson City, Pa.

VITLIPAS Adomas, mirė Rugsėjo mėn., Wheeling, W. Va.

KUKULIS Jurgis, 64 metų, mirė Spalių 2, Chicagoje. — Trakų aps., Kaišiadorių p., Beistrikės k. Amerikoje išgyveno 33 metus.

DAPKEVIČIENĖ Jieva, 54 m. mirė Rugsėjo 28, Brooklyn, N. Y.

NEVARDAUSKA Kazė, 64 m. mirė Spalių 4 d., Chicagoje. — Telsių ap. Amerikoje išgyveno 25 metus.

BRASUS Kazys, 42 metų, mirė Spalių 3, Chicagoje. — Mažeikių aps., Pikelių par. Amerikoje išgyveno 28 metus.

LESKAUSKIENĖ Veronika, mirė Rugsėjo mėn., Maizeville, Pa. Gimus Mahanoy City, Pa.

GRIGAITIENĖ Ona, 60 metų, mirė Spalių 5, Chicagoje. — Panevėžio miesto.

PETRONIS Jonas, 70 metų, mirė Rugsėjo 17, Philadelphia, Pa.

KUPRONIS Anna, dviejų mėnesių, mirė Rugsėjo 26 d., Philadelphia, Pa.

JANULIS Raymondas, užmuštas sunkvežimio Rugsėjo 27, Philadelphia, Pa.

PETKIENĖ Ona (Motusevičiūtė), pusamžė, mirė Spalių 3, Chicagoje. — Vilkaviškio ap., Keturvalakių par. Amerikoje išgyveno 25 metus.

KALESNIKAS Karolis, 43 m. mirė Spalių 2 d., So. Boston, Mass.

ČESNA Nikodemus, pusamžis, mirė Spalių 4, Chicagoje. — Tauragės ap., Žygaicių par., Butkų k. Amerikoje išgyveno 29 metus.

DRAGONIS Elena (Daupšaitė), pusamžė, mirė Rugsėjo 26, Chicagoje. — Luokės p. Amerikoje išgyveno 35 metus.

RAMOSKIENĖ Ona (Butkunaitė), 49 metų amžiaus, mirė Rugsėjo 27 d., Pittsburgh, Pa. — Jieškagalių k., Troškunų par., Panevėžio apsk. Amerikoje išgyveno 30 metų.

SUKEVIČIUS J. mirė Rugsėjo mėn., S.

DAUCIUNIENĖ mirė Rugsėjo mėn., Mass.

KOLISIELIENĖ 30 m. mirė Rugsėjo mėn., Detroit, Mich.

GASIUNIENĖ Grasilda, mirė Rugs. 21, Baltimore, Md.

JAUDEGIENĖ Rozalija, mirė Rugs. 22, Baltimore, Md.

VITIENĖ Ona (Juraitė), mirė Rugsėjo 27 d., Worcester, Mass.

YOUNGSTOWN

VILNIAUS ATGAVIMO PAMINĖJIMAS. Vilnius vėl Lietuvos sostinė. Tam džiaugsmui išreikšti, šv. Pranciškaus Lietuvių parapijoje rengiama pramoga sekmdienį, Spalių 29 d., nuo 3 val. po pietų. Įžanga 25c.

Tos pramogos surengimu rūpinasi Altoriaus ir Rožančiaus Draugijos narės. Bus pastatyta ir komedija “Morta Činčiberaitė”, po visko bus šokiai. Komitetas.

•SUV. VALSTIJOS turi net 495 milijonus akrų miškų plotų.

PIANO MOKYTOJA

Studijavus muzikos konservatorijoje, praktikuojanti 12 metų muzikoje, teikia piano pamokas patalpinusiems ir pradiniams. Pamokos privatiškai arba mano namuose: 47)

MISS D. BAKSAITE
3839 Vinewood avenue
DETROIT, MICH.
Telefonas TYler 6-4277.

SPAUDOS darbai yra Dirvos Spauštuvės specialybė. Atlieka:

- PLAKATUS
- LAISKUS
- VOKUS
- KONSTITUCIJAS
- BILJETUS ir kitokius.

Draugijos, biznierių, organizacijų, pavieniai — paveskite savo spaudos darbus mus.

Klauskit mūsų kainų — atsakymą gausit greitai.

• Darba Atliekam GERAI GRAŽIAI GREITAI

D I R V A
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telefonas: Ofiso MAin 1773 Namų KEnmore 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairius apdraudus-insurance reikaluose.

Ferku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave. HEnderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave. ENDicott 2343
N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS
Sa rininkas Vedėjas

Gerb. SPRAGILAS

GERB. TETULĖ NORI RENGTI EKSKURSIJĄ Į VILNIŲ

Aną vakarą, gavęs Dirvą, sėdžiu ir skaitau vėliausias žinias. Klausau, durų varpelis tik "dzirrrr". Einu pažūrėti kas per svečias — nagį žiūriu ir matau:

Pas mus atsilankė mano gerb. Tetulė. Ir ji rankoj Dirvą nešina, net alsuodama sako:

— Ar matai, va, štai, vaikelį, kas čia pasakytą? Kažin ar teisybė? Ar tikrai Lietuviai atgavo Vilnių? — sako ji.

— Aš irgi perskaiciau tą žinią, ir sulyg visų davinų matyt jau bus teisybė: mes Vilnių atgaunam, — sakau aš.

— Tai ištikro, vaikel, reikia tam barzdočiui Stalinui padėkoti už tokią dovaną. Lenkai laikė, laikė Vilnių ir smaugė Lietuvius, o žiūrėk, Stalinas ėmė ir atidavė, — sako ji.

— Tai ir tu, tetule, kartu su bolševikais džiaugiesi Stalino pasielgimu. Pirmas dalykas, Stalinas nėra barzdočius, o antra, jis jokios "loskos" Lietuviams nepadarė, nes tą kas buvo ir yra. Lietuviai atiduoti tik kriesiems savininkams yra tik pareiga. Jis juk gana daug prisigrobė Lenkų žemių ir be biedno Vilniaus krašto, taigi jis laimėjo ką norėjo sau. Dar toliau, jis ir iš Lietuvos išsiderėjo ir gavo tokių nuolaidų kad Lietuvai net pavoju sudaro, — sakau aš.

— Kokis gali būti pavojus, vaikel? Juk čia va Dirvoj sako kad Stalinas i Lietuvos vidujinę tvarką nesikiš, — sako ji.

— Taip, tokia sutartis padaryta. Bet kuomet pačioje Lietuvoje įrengiama sovietų tvirtovės ir pastatoma Rusų kariuomenės būriai, tas reiškia kaip kokio piktadario įsilindimas į tavo namą ir ramimas tavęs kad "aš tau nieko nedarysiu, nebijok", bet jo kišeniųje punkso šautuvas ir jo noras yra iš tavo namų neišeiti, — sakau aš.

— Jeigu taip, vaikel, tai mane baimė ima kad tie kamunistai gali pradėti Lietuvoje naikinti tikėjimą ir įvest savo tvarką, gali išgriauti bažnyčias Lietuvoje ir išžudyti kunigus, taip kaip padarė Rusijoje, arba kaip darė Ispanijoje, — sako ji.

— Bent tuo tarpu šito pavojaus nesimato. Iki vakarų Europa bus stipri ir išlaikys savo tvarką toli iš komunistų pavojaus nebūs. Lietuva pasiryžus su tais burliokais elgtis griežtai ir palaikyti savo tvarką savo šalyje, taigi kolei kas galim jaustis kad viskas Lietuvoje pasiliks po senovei. Užimtą Vilnių ir tą dalį kurią Rusai užleidžia Lietuvai turės sutvarkyti ir sulietuvinti, sugadintus Lietuvius padaryti vėl gerais

patriotais. Jie ragavo Rusų duonos, ragavo Lenkų duonos, dabar gavo paragauti kad ir trumpai komunistiškų pyragų, gal ras kad juoda Lietuviška duonelė yra "smačniausia", — sakau aš.

— Žinai, vaikel, ką aš sumislinau? — sako ji.

— Na o ką, tetule? — sakau aš.

— Aš misliu kad būtų labai gerai surengti ekskursiją iš Klyvlando į Vilnių, — sako ji.

— Tetulė gerai sugalvojai, tik ne dabar, ką? — sakau aš.

— Ne, vaikel, ne dabar ale kitą vasarą. Aš taip noriu aplankyti tą cudauną Auršos Vartų vietą, o dabar kaip tik pasitaiko proga. Pernai kai buvau Lietuvoje, norėjau nuvažiuoti į Vilnių, ale tie Lenkai visokių vyžų reikalavo, tai nusispjoviau, sakau turėkites sau, ba Amerikoj jokių vyžų į Vilnių neparduoda, — sako ji.

— Tetulė kalbi apie Lenkijos vizą į Lenkiją įvažiuoti. Tokia yra tarptautinė taisyklė kad kitos šalies pilietis važiuodamas į svetimą šalį turi konsulate pasirūpinti vizą, leidimą į tą šalį įvažiuoti, — sakau aš.

— Ale gerai kad ir nesi-storėjau tu vyžų, dabar nereiks, nuvažiuosim į Vilnių kaip į savo miestą, — sako ji.

— Tai matyt tetulė turi gana pinigų kad kalbi apie važiavimą į Lietuvą vėl, — sakau aš.

— Vaikel, mudu su die-du visą amžėl Amerikoje sunkiai vargom, dirbom, o juk ne už guzikus. Taigi nors senatvėje reikia duot sau ko širdis labiausia trokšta. Su savim juk nusinešim, — sako ji.

— Tai labai puiku kad tetulė turi tokias blaivias mintis. Ir ištikro būtų gerai surengti ekskursiją į Vilnių, jeigu karas pasibaigtų ir važiavimas būtų patikresnis. Daugeliui Amerikos Lietuviai bus gera proga parvažiuoti ir pamatyti savo gimtinę, kuri iki šiol buvo po Lenkais ir tik dėl to nevažiuota jos lankyti, — sakau aš.

— Tu, vaikel, kaip gerai pažysti poną Dirvos redaktorių, pašnekėk, gal leis mane tą ekskursiją į Vilnių vadovauti! — sako ji.

— Gerai, gerai, tetule, pažiūrėsim, — sakau aš.

— Na tai aš turiu bėgti namo. Iki pasimatymo, vaikel, — sako ji.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

Gerb. Tetulė.

UPĖS KYLA. Iki Rugsėjo pradžios tiek Nemune, tiek Neryje vanduo vis krito. Kai kurios upės smarkiai nusekė. Rugsėjo pabaigoje pradėjo lyti, vanduo Nemune ir kitose upėse pradėjo kilti.

TARPTAUTINIS miškų kongresas įvyks Suomijoje Liepos 1—5 d. 1940 metais. Kongresan pakviesta ir Lietuva, kur žada siųsti savo oficialius atstovus.

Kelionė po Musų Lietuvą

Rašo ONA KARPIUS.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

NAKVYNĖ ZARASŲ PASTO VIRŠININKO NAMUOSE.

Mudvi atėjom prie naujo moderniško pilko tinkuoto namo ir radom tą antrą kurio įėjimą. Virš durų varpelio buvo mažas stiklinis užrašas, "Juozas Juškevičius, Pasto Viršininkas". Tai buvo mūsų namai tai nakčiai. Paskambinom varpeli, jauna panelė (matomai tarnaitė) atidarė duris ir pakvietė mus į vidų, į kambarį su žibantiomis grindimis ir minikštis rakandais. Už minutes pasirodė mūsų šeimininkas, šypsantis ir mandagus, mus priimti. Neėmė ilgai mums susipažinti, nes p. Juškevičius buvo labai draugiškas ir malonus. Suprantama, mes pamėnėm ir apie likusią jų šeimą, tačiau patyrėm kad p. Juškevičius yra pavienis, o ta jauna panelė kiti atidarė mums duris buvo jo šeimininkė. Mus stebino kad pavienis asmuo gyvena tokiuose puošniuose namuose su apie penketu dideliu kambariu, apie vienas. Nereikia nei sakyti kad mes buvom baisiai nuvargusios po šios ilgos aktyvios dienos ir mūsų didžiausias troškimas buvo gulėti ir miegoti. Tik miegoti. Gal kiti iš mūsų burio nesijautė taip kaip mudvi, bet Bronė ir aš, tokiu greitumu visur eidamos ir dalyvaudamos, niekad neturėjom laiko pasilsėti. Prie to ir pereitą naktį aš pusę laiko nemiegojau šliauždamu nuo to šieno tvarte. Ak! bet šiaip! Kiek galėjau numatyti, tikrai išrodė labai gerai, jaučiau kad galėsiu miegoti kaip negyva.

Tačiau mūsų šeimininkas labai įdomavosi savo Amerikietišmis viešniomis, ir tęsimui savo pasikalbėjimų mes pakvietėm lengvai vakarienei! Vakarienei! Ir vėl mes turim valgyti! Bronė nam pakurždėjo, "jeigu nam reikės suvalgyti nors vieną kashį, aš mirsiu". Tragedija to visko buvo tai kad mes tik ką buvom atėjusios iš bulvinių blynų puotos, kurių privalgėm tiek kad rodos plytume, o dabar vėl! Ištikro, mums tai buvo tikra tragedija, bet virš visko mes turim būti mandagios savo geram ir prielankiam šeimininkui, taigi nors ir nenorėdamos į maistą net pažiūrėti atsisėdome prie stalo nūdėto įvairybė skanumynų ir darėm narsias pastangas priimti savo šeimininko siulomą vaišingumą.

Labai pradžioje kai atėjo laikas ir mus nuvedė į puikų didelį kambarį, su dviem pavienėm lovom nutiestom trapancio balto lino užtiesalais ir stora mikšta pagalve. Prie to viso patogumo kokiam mes buvom radosi dar ir vonia, su visais moderniais įtaisymais. Didžiausias pasitenkinimas ir patogumas! Mudvi miegojom kaip dvi karalienės. Buvom tikros kad niekas kitas iš mūsų burio negalėtų turėti geresnės vietą.

KELIONĖ PER UTENĄ, UKMERGĘ ATGAL Į KAUNĄ. — VAISĖS PAS PREZIDENTĄ UKĖJE. — PABAIGA EKSKURSIJOS.

RUGPJŪCIO 4, ketvirtadienis. Po gero nakties pasilsio patogioje lovoje pirmą kartą ką turėjom savaitės laikui, mes buvom prižadintos tos tarnaitės, nes buvom įprašiusios kad prikelty, bijojom neprimiegoti ir kad busi nereikėtų mūsų laukti. Pusryčiai buvo gatavi, ir kartu su mūsų geru šeimininku mes nuosirdžiai prisivalgėm. Paskutinį momentą kaip jau mudvi rinkomes savo palaukus ir buvom gatavos aplėsti tą malonų, puikų p. Juškevičiaus namą, šeimininkas atsisrdo su sauja puikių raudonų rožių, kurias atnešė mums iš savo darželio. Niekur, niekad jokis Lietuvos nepamiršo šio žavėtinio Lietuviško papročio panaudoti gėles išreikšimui tikro nuosirdumo ir prisirišimo prie savo svečių. Šie apsiėjimai tiesiog sužadina mano širdį. Ponas Juškevičius palydėjo mus iki buso, kur su radom daugumą savo burio jau suėjusių ir už kelių minučių buvom gatavi aplėsti Zarasus, kur praleidom malonią ir ramią naktį.

Šiandien, ketvirtą mūsų kelionės dieną, mes grįšim atgal Kauno linkui, kur tikimes pri-

buti vakare. Diena yra skais-ti ir šilta, ir mūsų buris buse puikiausia harmonizuoja su diena. Kiekvienas su atnaujinta energija ir šypsna veide. Mes visi buvom linksmi, taigi su pirmu pasisukimu didelių guminių buso ratų, prasidėjo mūsų dainavimas.

Sustojom keletoje mažų miestelių trumpai valandėlei, o antrą valandą pribuvom į Uteną, kur mus pasitiko p. Plungė, apskrities mokyklų direktorius, ir p. Tamošunas, apskrities valdybos narys. Čia turėjom pietus naujame Utenos Šaulių name. Utena yra pusė-tino didumo miestelis, iš apie 6,000 gyventojų, su daugeliu naujų namų, ypatingai mokyklų kurias mes aplankėm. Malonu buvo matyti puikias naujas moderniškas mokyklas po Lietuvą keliaujant, nes mokyklose užsiveria ateitis šios greitai progresuojančios mažos šalies.

Utenos matėm tiek kiek laikas leido matyti, ir netrukus išvažiuom linkui Ukmergės. Vėliau po pietų mūsų profesorius paklausė ar mes norėtume sudėti vizitą Prezidentui, nes mes pravaziuosim netoliese pro jo vasarnamį.

Suprantama, mes visi apsidžiaugėm tuo pasiūlymu, ir iš sekancio miestelio mūsų profesorius telefonu pasiteiravo ar ponas Prezidentas randasi namie ir ar sutiks mus priimti. Kuomet mums pranešė kad sekantis mūsų sustojimas bus Prezidento ukėje, mes nudžiugom, nes tai ištikro mums labai netikėta garbė.

Vykstant į Prezidento ukę mes sustojom kaimė pakelėje ir nusiprausėm, išsilyginom savo rubuose raukšles, nes neturėjom kitų rubų pasimainyti, o tie ką dėvojom per šias keturias dienas išrodė susivėlę, o mes norėjom gražiai išrodyti Prezidento akivaizdoje. Vaikiniai užsirišo savo kaklaraiščius, susisukavo plaukus, merginos gi nusipudravo veidus, ir pasistengėm pasitaisyti geriausia kiek galima kad išrodytume prideramai.

Artinantis prie Prezidento ukės, mūsų laisvas dainavimas nutilo ir buse užviešpatavo rimtumas. Nors nenorėjom dailieiti, tačiau galėjom jau- sti nervingumą, nes, juk gi mes vykstam aplankyti visos

Lietuvos galvą, Jo Ekscelenci- ją Prezidentą Smetoną, kuris buvo toks geras priimti mes vizitui. Tuoj busas įsuko į kelį vedantį linkui tos ukės. Namas išrodė kaip paveikslas, papuoštas šviežiais dažais ir gražiais gėlynais ir darželiais su žvyro takais aplinkui. Iš pirmo žvilgsnio negalėjai apsi- rikti jog tai yra prezidento bu- veinė.

Busas sustojo žvyruotame kieme netoli nuo namo, ir mes pradėjom išlipti. Uniformuo- tas karininkas su žibantiomis batais pasirodė verandėje mus pasitikti. Jisai šypsojosi ir buvo labai mandagus ir kvietė mus eiti į priimamą kambarį, kur mes jį sekėm, o mes kaip rodes inėjom ant pirštų galų, nes grindys išrodė kaip žibancio stiklo. Rakandai ir deko- racijos buvo paprastos, bet viskas švaru, tvarku ir žėrėjo nuo nužibinimo, visa atmo- sfera buvo tipiška Lietuviška.

Mes stovėjom eilėje laukda- mi Prezidento ateinant, ir esu tikra vargiai net alsavom, ir tik mažomis pakuždėmis vieni su kitais kalbėjomes; tai bu- vo įtemptas tylos momentas ir mes visi užsilaikėm kuogeriau- sia, visai priešingai negu už- silaikėm iki šio momento, ku- omet visi juokavom ir kalbė- jom ir dainavom. Už minutes laiko išgirdom žingsnius kita- me kambaryje, prieš mus atsi- darė durys, ir tas uniformuo- tas Prezidento adjutantas at- lydėjo mūsų pažymų šeiminin- ką, Prezidentą Smetoną, prie mūsų burio.

Kiekvienas mes buvom per- statyti ir Prezidentas pasisvei- kino su mumis visais. Prezi- dento Smetonos draugingumas ir švelnumas tuoj paluosavo mūsų nervingumą ir mes jau- tėme šilumą jo geros, simpa- tiškos asmenybės. Jis juoka- to ir kalbėjo, ir užkvietė mus į verandą kitame namo šone, kur mums buvo paruošta arba- tėlė. Ten radom keletą mažų Lietuviškų pintinių stalukų ap- krautų skanumynais, užkan- džiais ir pyragaičiais, dar gi ir paties Prezidento privati- niais cigaretais su jo auksinė- mis monogramomis (A.S.).

Buti paties Lietuvos Prezi- dento vaišėse ištikro yra ku- omet pasididžiuoti, nes tai bu- vo lyg koks išsipildęs sapnas, ypa- tingai turėti Prezidentą sėdint

prie savo stalo, o Bronė ir aš ir kitos dvi panelės turėjom tą garbę. Šis buvo antras įvykis mano gyvenime būti arbatėlėje pas Prezidentą, nes mes buvom jo svečiai dešimtis metų atgal Baltajame Name Kaune laike mano pirmo apsilankymo Lie- tuvoje su mano vyru.

Po vaišių ir užkandžių mes palinksimom poną Prezidentą nekuriomis savo dainomis, ir kai pabaigoje padainavom savo "himną", "Blynai", jam taip patiko kad padainavom ir an- trą kartą. Musų vizitas pas Prezidentą buvo tikrai malon- us, ir kuomet mes jį aplėd- om esu tikra mes vežėmės jį savo širdyse, nes jo atviras draugingumas ir gera Lietuviš- ka širdis padarė jį mums bran- giu ir mes visada gerėsimes juo kaip žmonišką Lietuvos sunum, ir gerbsim kaip jos Prezidentą.

Aplėdus Prezidento vasar- namį mes tuoj privažiavom se- ną kaimą, "Užulaniai", Prezi- dento gimtinę vietą. Sena šiaudinių stogu bakažė, kaip daugybė kitų ka Lietuvoje ma- tėtume. Čia išlipom keletui mi- nutui apžiūrėjimui. Mums pa- sakė kad jį bakažė bus užlai- koma kaip paminklas Prezi- dento gimtinės. Inėję į vidų radom joje viską taip kaip ir kitų kaimiečių bakažės, žemės grindimis. Mane giliai sujai- dino pamanius kad net ir Lie- tuvos Prezidentas kilęs iš pras- tuolių. Aplėdžiant jį, aš pa- maniau apie dainą "Kur Baku- žė Samanota", ir mes visi su- stoję padainavom jį Preziden- to Smetonos garbei.

Vėl mūsų buso ratai atsisu- ko Kauno linkui, kur šis pasa- kiškas gyvenimas pasibaigs ir mes visi kurie artimai susi- draugavom išsiskirstysim po keturis žemės kampus, gal jau daugiau nei nesutikdami.

Busi riedant toliau, dabar mes jautėm liudnumą, diena baigėsi ir jau buvo tamsu kai įvažiuom į Ukmergę. Čia ne- kurtė mūsų burio išlipę ėjo pa- sidairyti, o kadangi sustojom tik keletui minučių aš visai ne- išlipau. Ir čia aplink busą su- ėjo didelė minia žmonių ir tē- mijo stebėdamiesi kas mes esam ir kame čia dalykas, nes busas vis buvo apdekoruotas gėlėmis kurios suvyto po ilgos dienos, o baronkėlės vis tebe- kabojo apie langus ir suposi ant šniurelių.

Tuoj mes ir vėl pasileidom važiuoti, ir kai artėjom Kauno mūsų profesorius pasakė ka- bą, kuri palietė mūsų širdis. Jis kalbėjo kokį puikų laiką

mes visi turėjom, kaip visi bu- vom draugingi ir nuosirdūs, o dabar tas viskas tuoj pasibai- mano gyvenime būti arbatėlėje pas Prezidentą, nes mes buvom jo svečiai dešimtis metų atgal Baltajame Name Kaune laike mano pirmo apsilankymo Lie- tuvoje su mano vyru.

Pabaigoje mūsų profesorius pranešė kad rytoj vakare mes visi susieitume Metropolėje, kur D. U. L. R. rengia mums atsisveikinimo vakariene.

Atvykom į Kauną prie D. U. L. R. įstaigos apie vidur- naktį, iš kur buvom pradėję savo kelionę. Visi buvom iš- vargę, pilni linsmų atsimini- mų ir malonių įspūdžių, betgi giliai širdyje jautėsi liudnu- mas kad turim skirtis. Vie- nok gi, mes visada busim kar- tu savo atmintyse.

(Bus daugiau)

KODEL LENKAI PRALAIMĖJO

Paryžius. — Del Lenkų greito pralaimėjimo priskaitoma penkios priežas- tys:

1. Lenkų generalinio šta- bo apsirinkimai.
2. Vokiečių 12 prieš 1 viršenybė karo reikmenyse.
3. Ilga sausra, kuri pa- laikė kelius gerus, kai Len- kai tikėjosi purvinais ke- lijais lietingą rudenį Vokie- čius užklampdyti.
4. Staigumas kokių Vo- kiečiai puolė.
5. Vokiečių "penkta ar- mija" Lenkijoje — 800,000 žmonių, kurie gyvendami Lenkijoje davė visokią pa- galbą ir slaptas žinias na- zių armijai ir lėktuvams.

PASKLIDUS gandams

kad Lietuva norinti atsiim- ti iš Vokiečių savo uostą Klaipėdą, Lietuva užginči- ja kad tokio žygio neda- ranti. Gandai ėjo buk Lie- tuva, su Sovietų parama norinti reikalauti atgal sa- vo uosto, kurį Vokiečiai pa- ėmė šį pavasarį.

HITLERIS nori ko nors iš reikalauti iš Italijos ir Sovietų Rusijos pagalbos atžvilgiu, taigi pakartoti- nai krepiaisi į Maskvą ir į Romą sušaukimui pasita- rimų. Sovietų užsienių rei- kalų komisaras Molotov žada vykti į Berliną.

Sakoma kad Hitlerio pa- dėtis prastoka: jei jis ne- leis Stalinui sauvaiuoti tai Stalinas gali atsimesti nuo Vokietijos. Jei nieko ne- sakys Stalinui, Italija pa- sipiktins. Jau ir taip Ita- lija nuo nazių atsalus.

BUNDO nariai, Nazių organizacijos veikiančios šioje šalyje, esą pasiryžę varyti sabotažą ir kenkti Amerikai visais būdais gel- bėjimą aliantams kare prieš Hitlerizmą.

Komunistai tam pat sa- vo pastangas dės. Jie nori kad karas būtų baigtas ir Hitleris su Stalinu pasilik- tu su laimėtu grobiu.

I LIETUVĄ

Keliaukit Vikingų laivais
Per Gothenburgą, Švediją.

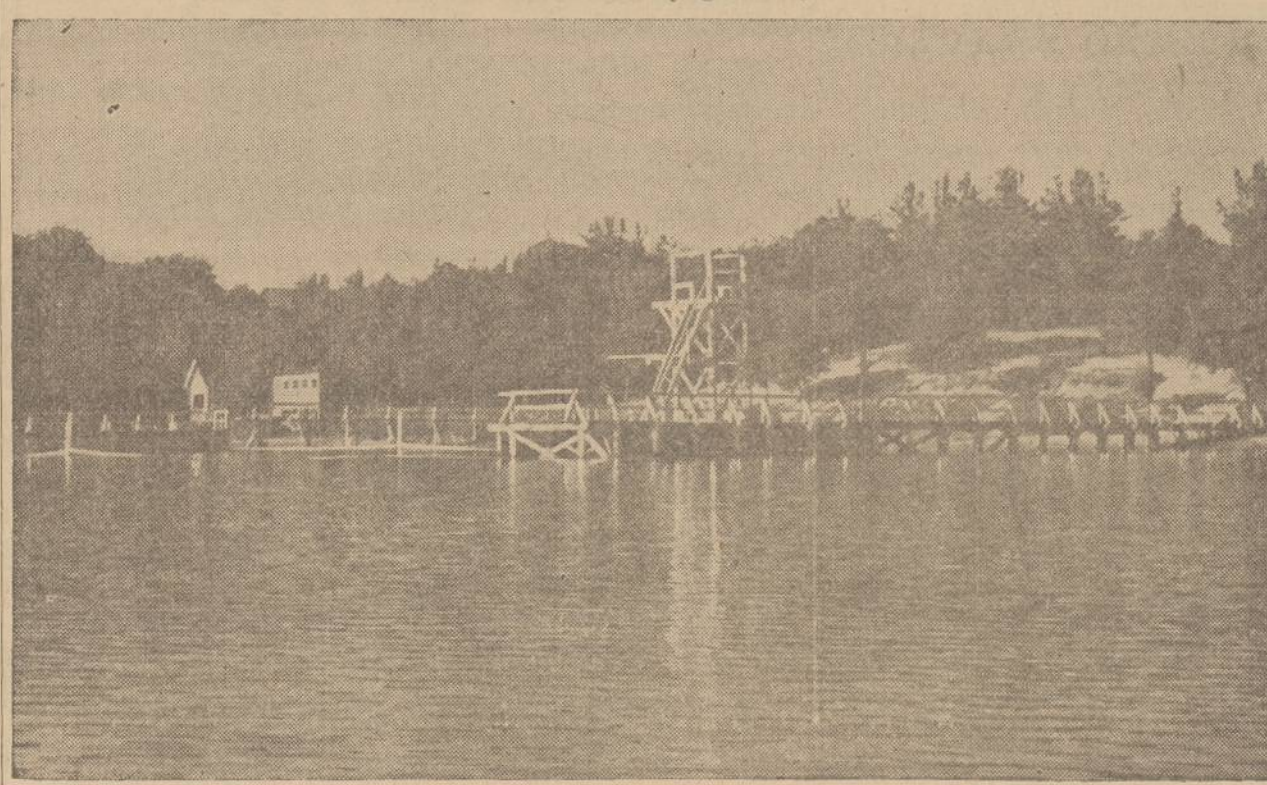
Laivų išplaukimai:
Iš New York I Gothenburg
Lapk. 2 DROTNINGHOLM Lap. 21
Gr. 6 DROTNINGHOLM Gr. 22

Jūsų kelionei niekas nepatar-
naus geriau prisiengti kaip
Jūsų vietinis laivakorėjų agen-
tas, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
4 W.51st St. New York, N. Y.

NAUJIEJI ZARASAI. Zarasų gimnazijos moderniški rumai.

ZARASŲ VANDENS SPORTO BASEINAS.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Kaip mūsų komunistai be jokios nuosaukos nori kišti į Lietuvos vidurinę tvarką parodo kad ir tas faktas: Štai šiomis dienomis, Maskvai padarius su Lietuva sutartį, patys komunistų valstybės vadai pareiškė sutinka nesikšti į Lietuvos vidurinę tvarką.

Tą patvirtina ir ta pati mūsų komunistų spauda, ir net reikią pasigerėjimo tokiu Maskvos valdovų daromu Lietuvai užtikrinimu. Tačiau jie patys nesiliauja rūpintis kišti savo nosį į tvarką šalies kuri jiems visai neapeina. Štai kaip kairieji nukalba:

“Klausimas apie demokratijos įvedimą Lietuvoje, amnestija politinių kalinių ir pravedimas atitinkamų demokratinių reformų yra tuojautiniai ir pamatiniai klausimai, kuriuos reikės išspręsti Lietuvos piliečiams”.

Mūsų raudonieji nori būti išmintingesni už Maskvos valdovus, nori primesti Lietuvai savo tvarką, kuri Lietuvai nereikalinga, ir kurios jie patys niekur kitur nepripažįsta. Komunistai niekur neaprašė jokių demokratijų, visur tesinaudoja diktatura ir teroru, ir dabar musiečiai pateisina ir užgria darbus ir Hitlerio ir Stalino, ir vien tik dėl to kad Britanija ir Prancūzija atsisako sulaikyti karą prieš Hitlerizmą, mūsų komunistų spauda jau apšaukė tas dvi demokratines valstybes “imperialistinėmis”.... (Tėmykit: negali vadinti fašistinėmis, nes patys su fašistais-naziais susibičiavo.... Kas iki šiol buvo baubų Lietuviams gąsdinti, tas liko mūsų komunistams mielu....)

SOVIETŲ agentai Lietuvai tarpe Amerikoje skubina padaryti Stalino veržimąsi į Pabaltijo šalį “prakilniū darbu” ir “apsauga mažoms šalims”. Netrukus patį Staliną apšauks “šventuoju”, “išvaduotoju”.

Mūsų komunistų vadai porina: “Kuomet kritiškose Klaipėdos dienos, Urbšys buvo Berline, su juo kalbėjo ultimatumų kalba. Maskvoj to nėra. Tarp labai didelės ir labai mažos valstybės eina derybos.”

Kaslink “ultimatumų” ir derybų: mūsų raudonieji mato “skirtumą” tarp Sovietų pasielgimo ir Vokiečių! Skirtumas didelis: Vokiečiai tik reikavimais savo reikalavimus statė ir tikrino jog jie “neatsakys už tai kas gali atsitikti” jeigu Lietuva nepaliuosuos Klaipėdos. Maskva visai nekalbėjo apie ateitį, bet pasiuntė dideles savo kariuomenes į Estijos, Suomijos, Lietuvos pasienius, ir tą patį dabar daro Suomijoje!

Ar matot “skirtumą”, draugučiai?

Tie patys Maskvos gizeliai Lietuvai tarpe bruka idėją kad Anglai ir Prancūzai turėtų baigti karą prieš Vokietiją! Kai Stalinas su Hitleriu susibičiavo, jie sakė jog Hitleris jausdamas savo silpnumą puolėsi prie Rusijos. Ir Stalinas Hitlerį sustiprino!

Tam tikrą laiką jie norėjo kad Hitleris vistiek būtų sumuštas, su Sovietų teikiama karo medega. Bet kai Sovietai užgrobė Ukrainą, Lietuvos ir Lenkijos dalis, dabar mūsų komunistai jau reikią kam “imperialistinė” Prancūzija nenorinti taikos! Puiku! Kada Sovietų carai prisiėmė svetimų žemių, dabar jų gizeliai ir tarp Lietuvos platina “taikos” idėją. Lai karas prieš Hitlerį liaujasi, nes jeigu Hitleris būtų Vokietijoje išverstas ir ten įsistiegtų nauja vyriausybė, vakarų Europa gali ir Maskvos carams reikalavimus pastatyti!

Lietuvai, kaip ir kitoms mažoms valstybėms, laikinai, būtų gal geriau jeigu karas tuoj baigtųsi. Bet kokią ateitį tas lemtų Europai? Tas duotų progą Sovietams praveisti jų visus grobiškus projektus visoje Europoje ir net Azijoje. Tada būtų sunkiau su jais susikalbėti. Komunizmo plėga būtų įvesta Sovietų kaimyniškose šalyse visu žiaurumu.

SOVIETŲ planai paimti po savo sparnu Suomiją ir Turkiją sutiko, bent laikinai klūtis. Turkija griežtai atsisako pildyti Maskvos reikalavimus ir pasirašo sutartį su aliantais. Suomijos reikalų užtarė Prezidentas Roosevelt, ir Skandinavijos šalys priima Suomiją į savo bloką, norėdamos bendrai išlaikyti neutralumą.

LENKIJĄ, bent laikinai, jei ne ilgesniems laikams, nubraukta nuo Europos žemėlapiu. Ją suplėsė du dar aršesni už pačius Lenkus karingi kaimynai.

Galim užjausti kaip dabar prastai jaučiasi išdidūs Lenkijos valdžios nariai — kariuomenių vadas Maršalas Rydz-Smigly, kuris gyvena Rumanijoje ir, sakoma, gėdiasi pasirodyti žemesniems savo buvusiems pavaldiniams karininkams. Jis ir buna ir valgo sau vienas.

Negeriau jaučiasi ir suktas diplomatas užsienių reikalų ministras Juozas Beck, kuris savo klastingais patarimais ir paramomis padėjo Hitleriui užgrobti Čekoslovakiją, kuris uostinėjo ar nebūs Lenkijai proga užgrobti Lietuvą. Prisimena ponai Lenkai tik dabar kad jie buvo galingi tik tais laikais kada juos valdė Lietuvai, bet ir tą istorišką faktą jie klastavo skelbdami buk tada jie valdė Lietuvius ir kad Lenkija tada buvus nuo jurų iki jurų....

Finis Polonia — taip buvo pasakyta kuomet Kosciuszka stengėsi dar Lenkiją prikelti bet nepajiegė, po 1795 metų jos padalinimo. Finis Polonia ir dabar — nors mes Lietuviai nelinkime tai tautai pražuties, norime kad ji būtų atsteigta ir gyvuotų laisva ir nepriklausoma, bet tik savo etnografinėse ribose, be teisės daugiau grobinėti ir paverginėti kitų tautų žmones ir teritorijas.

KASKA RAŠO

(Spaudoje Pasidarius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Baimė ir Džiaugsmas

Del Vilniaus atgavimo, katalikų Amerika rašo:

“Džiaugsmas maišosi su baimė. Džiaugsmas kad Lietuva susigrąžino savo sostinę Vilnių. Baimė kad Lietuvos teritorijon tenka įleisti svetima kariuomenė.”

Šie žodžiai parėškia tikruosius jausmus kurie Lietuvį judino šią istorinę valandą.

Estijos gerbiamas vadas, Generalas Laidoner, ir Latvijos Prezidentas Ulmanis ramino savo žmones, sakydami kad jų tautų vidaus laisvė ir nepriklausomybė nėra pažeista.

Tą patį, be abejojimo, Lietuviams sakė ir Lietuvos vadai.

Tačiau, buvo žinia kad Stalinas susigrąžinęs iš Sibiro ištremtą gabų žydėlį Radeką ir jam pavedęs vesti komunistinę Propagandą Pabaltijo šalyse. Kaune buvo surengta komunistinė demonstracija, kurios metu areštuota 20 ir du policininkai sužeisti.

Lietuviams, Latviams ir Estams teks viduje begalo kietai susicementuoti jei norės spirtis prieš iš svetur varu brukamą kitokią santvarką.

Už Lietuvišką Teisybę

Jaunas, čia gimęs, Rockfordo (Illinois) Lietuvį parapijos klebonas, Kun. K. Juzaitis, pasižymėjo straipsniais Amerikonų laikraščiuose ir žurnaluose, kuriais atitaiso Lenkų propagandos paskleistas neteisingas Lietuvos istorijos ar Lietuvos-Lenkų santykių žinias.

ŠELSTANČIOS DIENOS

O! neprilygstamos dienos ir naktys Metais įmigusiems nuostatų varžtams! Gal rasit rytą, kaip nuolankų svetį, Nešinę vėliavą karžygių karstams!

Vakar dar paukštės lekiojo ant marių, Vakar dar angelas sielai pamojo, Vakar gal šovėi pasaulį aplėkti, Vakar ir melė gal amžius svajojo.

Šiadien sudrebino plieno pamėnai—Kruvinos svetimos sienos ir marios, Tartum koks nekrikštas, kryžių palaužęs, Nuodėmės plėšomos pražučiai karias.

O! žemės plotai su duona ir vynu, Vėl iš kančios gersit meilę ir kraują! Žaidžiančios gėlės ir garsas iš bokštų Dar nepraužo — dienas pranašauja!....

Klajūs šventieji atpirks pašėlimą — Baisųjį plėną prieš saulę išdukins.... Visa kas nuoga, šlykštu, ar kerštinga — Dings iš akių, kaip nuo apsiausto dulkės.

“L.A.”

Faustas Kirša.

VAKARO SVETYS

Atplaukia vakaras, kaip upės. Kaip upės — viską jis užplūs. Praeis į ruką įsisupęs Pro šalį — liudnas ir tylus.

Erškėtis ant akmens prsnudo, O jo sapnai — balti balti. Ateik, pabusime čia mudu, O, mielas vakaro svety!

Viskuo galėsime žavėtis Dangaus ir žemės užburti, Nes miega ant akmens erškėtis, O jo sapnai — balti balti....

“D.”

V. Ališas.

Kun. Juzaitis yra pavyzdįs kitiems mūsų jauniems inteligentams, kurie Amerikonų kalbą gerai vartoja, ir galėtų daugiau apie Lietuvius Amerikonų spaudoje parašyti.

Dienraštis Draugas gerai sako: “Šiais laikais visi Lietuviai privalome budėti ir dirbti”.

Pataikė Pasakyti

Brooklyne įvyko Lietuvų moterų “seimas”, kurio ašis organizavimo užpakalyje buvo pasislėpę komunistai. Matyti, norėta savo partijai pasijungti Amerikos Lietuvų moterų veiklą. Tačiau, akylų moterų neprigavo.

Naujienos idėjo Newark Lietuvų Moterų Klubo pareiškimą, kuriame sakoma, nors klubas seime dalyvavo, bet iš seimo suorganizuotos “tarybos” ir jos veiklos pasitraukia, nes seimas šauktas “po bepartiviškumo skraiste pasirodė siauru, partiniais pagrindais mingėliu, davęs progos tik komunistų lyderkoms plačiau pasisakyti.”

Matyti, ir kitas “bendras frontas” nepavyks.

LIETUVOJE įvesta griežti nuostatai del darbininkų atleidimo iš darbo. Tik labai retu atsitikimu šiuo metu galima darbininką atleisti. Visi apskričių viršininkai paskelbė privalomą įsakymą, pagal kurį privatinį prekybos ir pramonės įmonių savininkams bei faktiniams jų valdytojams uždraudžia atleidinėti iš darbo samdinius, negavus apygardos darbo inspektoriaus raštinio sutikimo. Taip pat draudžiama įmonių samdiniams nutraukti samdos sutartį ar mesti darbą, negavus apygardos darbo inspektoriaus sutikimo raštu. Tas daug padeda išvengti įvairių socialinių nesusipratimų ir užtikrina normalią įvairių privatinį įmonių veiklą.

LIETUVOJ įregistruota nebylių 3,223 ir 3129 aklyjų.

Vilniaus Atgavimo Atgarsiai Lietuvių Spaudoje

NUO REDAKCIJOS: Lietuvai atgavus Vilnių, Amerikos Lietuvų spauda labai gyvai tuo klausimu pasireiškė. Čia paduodame tris ištraukas straipsnių rašytų tuoj kaip tik pasiekė Ameriką žinios apie Vilniaus atitekimą Lietuvai. Išskyrus komunistų spaudą, kuri akiai seka Maskvos politiką ir visus jos darbus

Komunistų VILNIS rašo (ištraukos ilgo redakcinio straipsnio):

Sovietų Sąjunga pavedė Vilnių ir Vilniaus sritį Lietuvos respublikai. Lietuvai grąžinta jos senovinė sostinė. Likviduota tas nuožmus prasižengimas kurį Lietuvos atžvilgiu padarė Lenkijos ponų valdžia. Ant Gedimino Kalno vėl užplėvėsuos Lietuvos vėliava. Sovietų valdžia iki raidės išpildė tą sutartį kurią ji buvo pasirašius su Lietuva 1920 metais.

Milžiniška didžiama Amerikos Lietuvų pasveikins Lietuvą su tuo didžiu laimėjimu ir tars širdingiausią ačiū Sovietų valstybei.

Abipusės pagalbos sutartis, kuri pasirašyta Maskvoje šį antradienį, 10 d. spalio, atskleidžia naują puslapį Lietuvos gyvenime. Jai užtikrinta didesnis saugumas. Jai atsiskleidžia geresnio ekonominio gyvenimo perspektyvos. Ji bus ramesnėje politinėje užvėjoje. Lietuvos armija bus geriau apginkluota.

Galingasis Lietuvos kaimynas dar kartą įrodė, kad jis yra ištikimas draugas mažųjų tautų. Nepuolimo sutartis, kurią Sovietų Sąjunga padarė su Vokietija, apsaugojo Lietuvą nuo kruvinų susirėmimų jos teritorijoje. O abipusės pagalbos sutartis, kuri pasirašyta penkiolikai metų, sustiprina jos nepriklausomybę.

Sovietų Sąjunga nesikiša į Lietuvos vidurinę santvarką, bet jos moralė įtaka, ypač po Vilniaus pervedimo Lietuvai, neabejotinai sustiprės Lietuvos žmonėse. Patiems Lietuvos žmonėms teks išspręsti klausimai, kurie paliečia jos vidurinį susitvarkymą. Vilnius ir Vilniaus kraštas įneš naują nuotaiką vison Lietuvos valstybėn. Jei Lietuvos nepriklausomybė sustiprinta, tai turės būti sustiprinta ir Lietuvos demokratija. Kiekvienas gali suprasti, kad Vilnių Lietuva gavo ne ačiu reakciniais tautininkams, bet nepaisant jų. Klausimas apie demokratijos įvedimą Lietuvoje, amnestija politinių kalinių ir pravedimas atitinkamų demokratinių reformų yra tuojautiniai ir pamatiniai klausimai, kuriuos reikės išspręsti Lietuvos piliečiams.

Mūsų, Amerikos Lietuvų balsas taip pat gali suvaidinti didelę rolę.

Šioje taip komplikuotoje situacijoje, o ypač tuo momentu kada Maskvoje prasidėjo derybos tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos, “Vilnis” ir “Laisvė” užėmė teisingiausią poziciją. Mes permatėm kuo baigsis tos derybos del Vilniaus ir kitų reikalų ne todėl, kad mes butume kokie pranašai, bet todėl, kad mes visuomet didžiausią vildį dėjom į SSSR taikos politiką....

Katalikų DRAUGAS šitaip apie tą įvykį kalba (ištraukos ilgo redakcijos straipsnio):

Sovietų Rusija turėjo grąžinti Lietuvai Vilniaus kraštą, nes ji tą kraštą 1920 m. besąlyginiai Lietuvai pripažino ir tą savo aktą patvirtino 1926 metais, sudarydama su Lietuva nepuolimo sutartį. Reikia tik stebėtis, kad, sulgy pranešimų, bolševikai tik apie pusę Vilniaus krašto Lietuvai tegrąžina. Jų pačių užgirtose sienose Vilniaus krašte yra virš milijono gyventojų, o grąžinamoj Lietuvai teritorijoje (inimant ir Vilnių) tesama tarp 500,000 ir 600,000 gyventojų. Vadinas, Sovietų Rusija savo duotąjį žodį pilnai neišlaikė.

Pažymėtina ir tai, kad ir už pusę Lietuvai priklausančios teritorijos, ji, Lietuva, skaudžiai turi užsimokėti. Už grąžintą savo locnos žemės dalį, ji turi leisti statyti savo teritorijoje sovietų karo lėktuvų stovyklas, statyti tvirtoves Vokietijos pasienyje ir įsileisti į Lietuvą keliasdešimt tukstančių Sovietų Rusijos kareivių. Karo atveju visa Lietuva virstų mušų lauku. Be to, Rusijai įstojus į pasaulinį karą, Lietuva nebūturi pasirinkimo — ji, nori ar nenori, verčiama kariauti drauge su Rusija.

Atsižvelgiant į tą, kaina už Vilniaus krašto dalį yra didelė. Ir tą kainą sumokėjus, pavojai Lietuvai nėra pašalinami.

Gal but, kad, atsimindami tuos faktus, kad ir Lietuvos kaimynai (estai ir latviai), nieko negaudami, turėjo leisti Rusijos meškai įkelti koją į savo žemę, galime ramintis, kad Lietuva

bus laiko “šventais”, katalikų ir socialistų reprezentacinė spauda pareiškia tas pačias mintis kaip pareiškė Dirva ir kiti tautiniai laikraščiai. Nei tautininkų, nei katalikų, nei socialistų spauda nemato reikalo “dėkoti” Staliniui ar Maskvai už pervedimą Vilniaus Lietuvos valdžion, nes už tai iš Lietuvos Sovietai pasiima gana riebias “magaryčias”.

vis delto atgauna savo sostinę, tačiau neužmirštame ir to, kad ji atgauna savo, o ne svetimą kraštą užima, atgauna tik to dalį, ką patys bolševikai prieš devynioliką metų Lietuvai buvo pripažinę.

Tačiau, nežiurint kad ir didele kaina atgaunama senoji Lietuvos sostinė, galime reikšti pasitenkinimą, kad Vilnius jau mūsų. Prie Lietuvos valstybės prisideda apie pusę milijono gyventojų, jų tarpe dauguma Lietuvų. Prie valstybės prisijungia daugiau jėgų kovai už išlaikymą nepriklausomybės, kovai su didžiuoju imperializmu, kuriam Lietuva yra ant kelio.

....Vilnių atgavus, darbas dar labiau padidėja. Padidėja ir atsakomybė.

Reikia neužmiršti, kad Vilniaus kraštas per devynioliką metų buvo lenkinamas. Be to, jis nugalvintas, suskurdintas. Drauge su Vilnium prie Lietuvos grįžta daugybė bedarbių, varguolių, karo pabėgėlių, nemažai svetimo elemento, ypač daug žydų, išgautų iš Vokietijos užimtosios Lenkijos dalies. Tad, ten reiks gyventojus aprūpinti pastoge, duona, drabužiais, reiks visą kraštą atstatyti, praveisti daug reformų. Ten reiks įdėti ne tik daug darbo, bet ir daug turto. Gyventojai turės pajusti, kad atėję tikrieji to krašto šeimininkai visu rimtumu ir nuoširdumu rupinasi ir žmonių ir aplamai viso krašto gerove....

Socialistų NAUJIENOS rašo:

“Abipusio apsigynimo” sutartis, kurią užvakar vakare pasirašė Lietuvos atstovai su sovietų Rusija, grąžina Lietuvai Vilnių su kai kuriomis Vilniaus krašto sritimis. Bet daug didesnė to krašto dalis pasilieka Maskvos rankose.

Gaila, kad sovietų valdžia pasirodė tokia šykšti. Neatiduodama Lietuvai Gardino, pavesdama Vokiečiams Suvalkus ir Seinus ir pasilaikydama daugiau kaip pusę senosios Vilniaus gubernijos, sovietų valdžia pasielgė priešingai 1920 m. sutarčiai.

Bet ir atiduodama Lietuvai tikrai dalį to, kas jai priklauso, sovietų valdžia “išsuderėjo” sau stambių koncesijų Lietuvos nepriklausomybės sąskaiton. Kokios ton koncesijos, dar tikrų žinių nėra, bet telegramos kalba apie sovietų oro bazes, sovietų kariuomenės garnizonus ir sovietų tvirtoves Lietuvos teritorijoje arba jos pasieniuose. O Maskvos “Pravda” šitaip epibudina sovietų “laimėjimus” Pabaltijo kraštuose, po sutarties pasirašymo su Lietuva:

“Tokių budu geležinis sovietų apsigynimo lankas yra sudaromas visame Pabaltijy.”

Vadinas, Lietuva bus paversta “geležinio sovietų lanko” dalim! O Amerikos telegramų agentūros korespondentas Maskvoje sako, kad Lietuva kartu su Estija ir Latvija dabar “pasidarė esmėje sovietų protektoratai”, t. y. pasidarė priklausomos nuo rusų.

Reikia tačiau pastebėti, kad pagal tik ką pasirašytą Maskvoje sutartį Lietuva pavirs “protektoratu” (sovietų “globojama” šalim) kol kas dar tikrai karo atžvilgiu. Sutartyje pasakyta, kad Rusija nesikiš į ekonominę ir socialinę Lietuvos santvarką. Jeigu Maskva šito savo prižado laikysis, tai Lietuvos žmonės bent savo vidurinius reikalus galės tvarkyti kaip tinkami. Bet ar ji to prižado laikysis?

Pirmesnė sutartį, iš 1920 metų, Maskva jau “pakeitė”. Nepuolimo ir draugingumo sutartį, kuri buvo pasirašyta 1926 m. ir kurioje buvo patvirtintos 1920 metais nustatytos sienos, ji užmiršo. Kodel?

Todėl gali būti visai. Vilnius grįžta Lietuvai — dabar Lietuva turės kovoti, gindama savo nepriklausomybę!

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sappinykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Kaina su prisuntimu \$1.00.

Reikalaukit “Dirvoje”

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Iš savo Praeities tik Stiprybę Semkime!

VILNIUS MUSŲ

KOKS LIKIMAS KAUNO?

KAS TOLIAU?

Rašo K. S. KARPIUS.

Ar Lietuvos Vyriausybė tuoj persikels iš Kauno į Vilnių — ar padarys Gedimino pilies miestą moderninės Lietuvos sostinę — ir kaip greitai tas bus padaryta? Šiuo klausimu įdomiausi Lietuvos ir viso pasaulio lietuviai.

Be abejo, Vilnius turėtų tuoj būti paverstas Lietuvos valstybės sostine, del eilės priežasčių: jis yra mūsų senas istoriškas sostamiestis, kur valdė ir sėdėjo Lietuvos didieji kunigaikščiai nuo Gedimino (1322 metų) iki Liublino Unijos (1569 metų); Vilnius buvo Lietuvos sostinė kaip tik Lietuva atsisteigė 1918 metų Vasario 16-tos Nepriklausomybės aktu; Vilnius buvo vadinamas Lietuvių kultūros centru; ten turės būti padėta ir daugiau darbo ir pastangų tą kraštą Lietuvinti ir šviesinti. Vilniuje tebestovi likučiai Gedimino pilies, kas buvo ir bus Lietuvių pasididžiavimu ir prisiminimu savo tautos didybės dienų.

Lietuvos vyriausybė, be abejo, ir kels sostinę į Vilnių — jeigu nepakliudys tam aliantų — Britų ir Prancūzų — valdžios, kurios reiškia priešingumą Lietuvių pasiėmimui Vilniaus, nors jos pačios buvo davusios Vilnių mums.

Lietuviai galės išdidžiai, pačioje istorinėje vietoje, 1940-41 metais apvaikšioti 600 metų Didžio Lietuvos Kunigaikščio Gedimino mirties sukaktį.

Lietuviai laisvai ir su pritinkama pagarba, galės papuošti Dr. Jono Basanavičiaus kapą Vilniaus Rasų kapinėse, ir pagerbti kitus mūsų tautinio atbudimo veikėjus, kurių kaulai ilsisi Vilniaus kapinėse.

Koks likimas laukia Kauno, jeigu jis, taip karšintas, dabintas, mylėtas, dabar turėtų būti paliktas, apleistas, paverstas antros eilės miestu? Ar nutiltų ten linksmos dainos, pasibaigtų romantika, visi jį paliktų, nutrauktų į Vilnių? Kam būtų tinkamas dabar išstatytos didelės valdiškos įstaigos Kaune?

Kaunui gali likti vaidinti rolę antro Lietuvos didmiesčio. Valstybei neužtenka vieno didmiesčio, Kaunas Lietuvoje pilnai išsietų. Sostinės keičiasi ne tik Lietuvoje: pati Rusija išsistatydino St. Peterburgą, o jis vėl paliktas, naujos Rusijos vyriausybė persikėlė į senąją istorišką sostinę, Maskvą.

Vilnius atgautas po to kai, nors Lenkų prievarta, Lietuviai jau atsteigę susiekiama, kai komunikacija veikia, kai Lietuviai jau gavo progos pamatyti koks tas Vilnius yra, po arti 20 metų Lenkų valdymo, ir labiau prie jo prisirišo.

Lietuvai oficialiai perkėlus sostinę į Vilnių, prasidės miesto puošimas, moderninimas, valymas, kam reikės daug padėti pinigų ir darbo.

* * *

Lietuviams išnaudojant savo istorišką sostinę reikalinga ir gyvenimą žiūrėti jau kitokiomis akimis — ne tiek senove gyventi, ne senais atsiminimais didžiuotis, kai sukopti visus gabumus, sumanumą kurti tautoje solidarumą. Iš savo praeities Lietuvių tauta privalo tik stiprybę semti, paliekant sentimentalizmą senovės archyvuose, muziejuose. Dusaudami apie piliakalnių vaikščiojant, dainuodami apie praeities kitų — jau mirusių — žmonių darbus, patys neparodom savo jokių sumanymų pakelti save savo darbais ir sumanymais. O gyvenimas nesustoja nei minutai laiko — tuos kurie senove gyvena, Laikas gali labai apvilti.

Mūsų tautai reikia energijos ugnies, ryžtingumo, užsimojimo siekti nustatyto tikslo. Netinka daugiau būti kaip tam seneliui, ar senutei, kurie neturėdami savo gyvenime tikslo, eidami iš parapijos į parapiją, sustoja, priklaupia prie kiekvieno pakelėje kryžiaus, ir meldžiasi kiek nori, nes jiems laikas nebrangus, neturi ką su laiku veikti.

Mūsų tautos žmonės turi būti kaip koks pareigūnas, kurio gyvenimas yra kokia nors svarbi pasiuntinybė, kuris neturi laiko sustodinėti ties kryžkelėmis, bet žygiuoja į paskirties punktą!

Mūsų poetai, vietoje žadinti "milžinų dvasias" ir laukti iš jų kokių įkvėpimų, tautai ar sau, lai patys — gyvi žmonės — tveria įkvėpimą sau ir savo broliams.

Iš Lietuviškų vaidinimų turi būti pašalinta statymas tų scenos veikalių kurie vaizduoja mūsų priešus smaugiančius ar žudančius mūsų praeities tautos vadus, kunigaikščius; iš kalbėtojų kalbų privalo išnykti pasakojimai kaip mūsų tauta nešė sunkų baudžiavos jungą, kaip mus ponai kankino, smaugė, kaip mes vergavom Lenkams ar Rusams....

Visa tauta — Lietuvoje ir pasaulyje išsisklaidę jos dalys — privalo rūpintis kurimu naujo, patvaraus, į ateitį vedančio gyvenimo!

Kaip Sovietų Kariuomenė Inėjo į Vilnių

"Ukininko Patarėjo" Korespondento Pranešimas iš Vilniaus

KAUNAS, Rugsėjo 21 d. — Sovietų kariuomenė prie Vilniaus priešo pirmadienio vakarą, Rugsėjo 18 d., apie 9 val. Pirmą privažiavo didelis kiekis tankų, kurie sudarė raudonosios kariuomenės priešakines dalis. Naktį įvyko susišaudymų, kurie vietomis buvo gana smarkūs. Skambėjo kulkosvaidžių ir šautuvų šūviai, o kartais ir subaubė patranka. Tačiau rimto pasipriešinimo Lenkai neparodė.

Dar išvakarėse "Slowo" karštai ragino ginti Vilnių, taip pat gintis ryžosi Lenkų įkurtas gynybos komitetas. Tačiau paaiškėjus kad nėra jokios vilties apsiginti, komitetas paragino paleisti kareivius namon ir išsižadėjo gynybos.

Tvarkos mieste palaikymui Lenkų socialistai įkūrė miliciją. Susidarė visuomeninis tvarkos komitetas, į kurį inėjo Lietuviai Stašys, Burokas ir V. Žilėnas, Baltgudžiai Puzdriak, Šima ir Vločekis. Jie suėjo į kontaktą su Lenkų socialistų komiteta.

Vilniaus gyventojai porą dienų gyveno sumišime ir nežinėje. Jiems buvo neaišku kas ateis į Vilnių — ar Vokiečiai, ar Rusai, ar Lietuviai. Tomis dienomis Vilniečių tarpe buvo didelės simpatijos Lietuviams; kaip pranešė Lietuvos žinių korespondentas, susidarė tokia nuotaika kad Lietuviai būtų buvę sutikti su gėlim ir džiaugsmu. Net ir Lenkų Vilniaus gynybos komitete vienas pulkininkas pasiūlė prašyti Lietuvą perimti Vilnių, tačiau kiti komiteto nariai nusistatė kad negalima niekam užleisti nei vienos pėdos buvusios Lenkijos žemės.

Antradienio rytą, Rugsėjo 19 d., dar tebebuvo tik Sovietų tankų būriai ir privažiavo motorizuotos dalys. Rusų kareiviai ragino Lenkų kareivius padėti ginklus ir likti mieste, arba grįžti namon, jei gali namus pasiekti. Danguma Lenkų kareivių tai padarė, persirengdami civiliai.

Ties "žoržo" viešbučiu buvo iškelta raudona Sovietų vėliava, kuri kabėjo greta Lietuvos vėliavos, nes tame viešbutyje yra Lietuvos konsulas.

Antradienį apie 12 val. dieną į Vilnių jau inėjo ir didesnės raudonosios kariuomenės dalys, raiteliai ir pėstininkai. Pranešimuose iš Vilniaus paaiškėjo kad Rusų kareiviai, ypač karininkai, rodė didelį mandagumą ir palankumą gyventojams.

Vilniaus miestas nuo paskutinių dienų Vokiečių bombardavimų gerokai nukentėjo. Buvo žinių kad susprogdinta ir Vilniaus garsioji katedra, bet, pasirodo, katedra liko sveika.

Mieste kelias dienas buvo sunkumų su maistu ir kitomis prekėmis, net popirosų pritrūko. Tačiau elektros stotis, vandentiekis, paštas veikė tvarkingai. Prieš besilikviduodamos Lenkų įstaigos išmokėjo valdininkams algą už tris mėnesius. Daugelis iš Vilniaus pabėgo ir pasitraukė Lietuvos ar Latvijos sienų link.

Taiči Vilnius susilaukė naujo istorijos lapo savo likime. Taip baigėsi padėtis kuri buvo sudaryta Želigovskio smurtu Spalio 9 d. 1920 metais. Sovietų kariuomenė prieina prie administracijos linijos ir numatoma kad bus vedamos dešybos (Lietuvos su Sovietais) sienų nustatymo reikalu.

J. A. Urbonas

"Dirvos" Agentas Daytone
534 Michigan Av. Dayton, O

LENKAI PRISIGLAUDĘ LIETUVOJE

Lenkai kareiviai, kurie Kovo mėn. 1933 metais buvo paruošti žygiuoti ir pulti Lietuvą, šį kartą į Lietuvą atbėgo kaip nugalėti, numušti, bejėgiai.

Štai kaip aprašyme "Uk. Patarėjas" tai apibūdina:

"Antradienio pavakare (vis Rugsėjo 19 d.) Lenkų pabėgėliai jau pludo ir Kauną, važiuodami Savanorių plentu iš Ukmergės. Daugelis turtingų, puikių automobilių, kurie liudija kad važiuoja ir turtingi asmenys bei aukšti pareigūnai, bet automobiliai aptaškyti, susipurvinę, lempos apdažytos, kaip to reikalauja priešlėktuvinės apsaugos taisyklės, nes Lenkijoje reikėjo labai bombų saugotis. Tarp daugelio kitų žymių Lenkų esą atvykus Maršalo Pilsudskio našlė su dviem dukrom, buvęs ministras pirmininkas Pistoras, vaivada Kirtiklis, Gardino vaivada, Vilniaus burmistras ir daug kitų žymių Lenkų veikėjų.

"Lenkai kariai išvargę, išbadėję ir moraliai prislegti. Karininkai giliai sujaudinti ir desperacijos apimti. Kai kurie kariai negali suleisti isteriškų raudų, prisiminę apie liudnį Lenkijos likimą."

Lietuvos sieną perėjusiems sužeistiems kareiviams Lietuvos pasienio daliniai suteikė pirmąją pagalbą. Tuo pat laiku buvo priimta civilių žmonių — pabėgėlių iš Lenkijos gilioms ir Vilniaus krašto.

Visi peržengusieji sieną kariai Lietuvos pasienio dalinių vietoje buvo nuginkluoti ir internuoti.

Ir jūsų giminės Lietuvoje ir kitur mėgs "Dirva" — tik išrašykite ją jiems: \$3 metams

Luko 11:52

Ir jūsų giminės Lietuvoje ir kitur mėgs "Dirva" — tik išrašykite ją jiems: \$3 metams

BEDA JUMS RAŠTE MOKYTIEMS

Jūs, turtingieji, verkite ir raudokite dėl savo bėdos ant jūsų ateisiančios; jūs turtai, jūs auksas ir sidabras jus neišgelbės; jūs turtai supuvę, jūs rubai kandžių edami, jūs auksas ir sidabras surudijo ir jų rudys bus jums liudijimu, ir jūs kunus es kaip ugnis suėda šiaudus; jūs sau skarbūs surinkote, paskiausioje dienoje; jūs darbininkų algas nutraukėte; jūs linksmybėje gyvenate ant žemės; jūs nusmerkėte teisėją ir užmušate. Teisėjo šauksmas pakilo į ausis Viešpaties, nesa atėjo Viešpaties didi diena — Jo keršto diena, ir kas galės išstovėti. — Liudija šventraštis, Dievo žodis. Matt. 24:21. Nes tada bus didis vargas kokių nei buti nebuvo iš svieto pradžios iki šiolei.

Brangūs draugai, eikite prie tiesos, nes biblijos studentai skelbiam pasaulio sunaikinimą, dėl to kad šetonas šio svieto karalystės valdovas. Dabar jau laikas atėjo kad mūsų Viešpats Jezus Kristus pavartos savo galybę ir visas šias karalystes sutrupins ir sugaišins. Matote jūs patys kad šetono karalystė, badas, maras, karas, drebejimas žemės visur, o Viešpaties karalystėje nebebus mirties. Viešpats Dievas sunaikins amžinai ašaras nuo visų veidų. Nebus karo, nebus bado, ligų, nes Dievas tai yra sakes per pranašų raštus.

Skelbia S. B. S. D., Cleveland, Ohio. W. F. S. K., 1150 E. 76 St. (Skelbimas)

PER TVORA PASIŽVALGIUS

Žiuriu pro tvorėlę
Kas pasaulį dedas:
Nagi nazis už rankos
Bolševiką vedas!

V.

SAPNUOJASI SVASTIKA

Draugas Pruseika Vilnyje šitaip:

"Tėvynė" pasidaino nauju antgalviu ir nauju simboliu, kuris panašus į svastikos ženklą. Tą svastikuotą simbolį sumislįjo p. J. Tysliava, kuris dar nenustojęs vilties išstumi iš darbo P. Bajorą."

Tai šitaip. Nuo to kai Hitleris ištiesė Stalinui savo kruviną ranką, komunistų vadui visoki ženklai, ir trijų SLA raidžių ratukyje sudėjimas pa- neši į Hitlerio svastiką....

Kaslink stumimo ko nors iš darbo, tai kiek žinoma "inžinierius" Grigaitis ruošiasi vyti komunistus iš SLA. vadovybės ir jau jieško talkininkų.

Tėvynės redaktorius Jurgelionis pranešdamas SLA. nariams kad SLA. centrą apgyvenę žiurkės ir kad reikia del to keltis į Pieburką, labai dalyką perdėjo: SLA. organas ir centras su visu štabu dar ir dabar tebėra sveikas ir gyvas

Najorkoje, o iš SLA. centro apyskaičių pasirodo kad žiurkės naikinti (exterminators) per visą Jurgelionio tame SLA. name sėdėjimą praleista tik \$9. Tai vis žymiai mažiau negu kaštuotų centro pergabenimas į Pieburką.

ELZES andaroku apsilvilkę advokatėlis, nerasdamas kaip geriau pasiepti Clevelando Lietuvių pastangas dirbti ir iki paskutinos rūpintis dėl Vilniaus atgavimo, kabinasi ir į kunigę kuris kalbėjo bendrame Vilniaus užgrobito paminėjime ir prie VVS. pirmininko Aleko Banio.

Prikiša kad Banys apvilktas "tautinės tarybos marškiniais".

Banys į tai sako: Aš dirbdamas už Vilniaus atvadavimą sulaukiau Vilniaus gražinimo Lietuvai ir magaryčioms gavau marškinius, bet nabagas Elzė, jeigu ilgiau Clevelande bus, neteks ir savo paskutinių kelnių.... Juk skolininkai suka aplink visas vietas kur tik nujaucia tą advokatėlį prisi-glaudžiant.

~

DABAR JAU NEPATINKA

Naujienos rašo:

"Nešvarus humbugas. "L. Jonikas praneša pasiuntęs Lietuvos 'seimo pirmininkui ir ministeriam' telegramą, kaipo 'ALK sekretorius' — 'varde šimto tukstančių Amerikos Lietuvių."

"Tai yra biaurus humbugas. Niekas nėra Joniko įgaliojės siuntinėti kokias nors telegramas. O Amerikos Lietuvių kongreso (ALK) centro komitetas seniai yra nutaręs tą organizaciją likviduoti, ir tas nutarimas buvo paskelbtas spaudoje ir praneštas ALK skyriams."

Keista kad Naujienų redaktorius Grigaitis nori uždrausti komunistams pasveikinti Lietuvą su Vilniaus atgavimu....

Juk tas "kongresas" yra paties Grigaičio produktas, kurį jis su komunistais sudarė Lietuvai protestus siuntinėti ir S. L. A. pasigrobtį į savo kontrolę. Dabar, kai jau Susivienijimą turi savo rankose, jis kratosi komunistų ir jų bičiulystės, kad nereiktų ko nors ir jiems iš Susivienijimo duoti.

Tas pats Grigaitis su "kongresu" išvien gamino visokias protesto rezoliucijas Lietuvai SLA. seimuose ir siuntinėjo į Kauną.

Įdomu žinoti su kuo dabar ponas Grigaitis tariasi mesti komunistus iš SLA.? Kiek žinoma, jis yra tą propoziciją padavęs tuliems sandariečiams.

AVIŲ žiemos metu Lietuvoje laikoma apie 600,000; varšarą su prieaugliu buna apie 1,300,000. Avių pjovimo metu papjaunama apie 350,000 avių. Jei ir šias avis paliktų veislei, per žiemą visame krašte būtų laikoma jau 900,000 avių, ir vietoje dabar gaunamų 2 milijonų klg. vilnos gautų 3 milijonus.

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatinių skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlap raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis senas ir patikimas lėšas labai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkūčių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkūtę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

MOKYKLŲ VAIKUČIAI VAŽINĖJA SAUGIAI

Kuomet naudojasi pigiu mokiniams mokesčiu

Jei jūsų vaikai turi vykti į mokyklą kiek toliau lai jie naudojami mūsų teikiamu žemu mokiniams važinėjimo mokesniu ir apsauga nuo šių svarbių ypatybių:

- ✓ Saugumu nuo blogo oro. Šlapi avalai ir rubai gali būti priežastimi susirgimo ir sugaišimo nuo lankymo mokyklos.
- ✓ Saugumu nuo trafiko pavojų. Gatvekaris ar motorinis kočs yra saugiausia vieta miesto gatvėse.
- ✓ Saugumu nuo pasilikimo moksle. Kuomet jie pavėluoja į mokyklą jie, nustoja tam tikrų pamokų ir užsilekia moksle.

Siųskit savo vaikus į mokyklą gatvekarium arba motoriniu koču. Kaštai yra visai maži su 50 centų savaitiniu pasu vaikams virš 12 metų ir 2 centų bilietukai jaunesniems vaikams.

THE CLEVELAND RAILWAY CO.

Lietuvi, aukok Vilniaus atstatymui ir viso atgauto buvusio pavergto krašto pakėlimui ir sukurinimui! Po Lenkais buvę pavergti Lietuviai skurde gyveno, jų padėtis buvo apgailėtina. Naujiems tikriesiems Vilnijos valdovams pažėmus tą kraštą valdyti, reikia visai rūpintis, parodymui tiems gyventojams kad Lietuva yra jų tikra globėja ir rūpintoja, kad pasiryžus teikti visokiariopą reikalingą pagalbą. — Vienai Lietuvai tas padaryti bus sunku — reikalinga Amerikos Lietuvių prisidėjimas. — Parodykim savo džiaugsmą Vilniaus atgavimo remdami Vilnių! Duokit kiek kas išgalit, be duokit!

Turtingesnieji Dzukai — stokit į talką savo kraštui!

VIETINĖS ŽINIOS

KAS ŽINO ką nors apie mirusių Lelešų giminės, arba Onos Lelashienės ar Lesauskienės tėvus ar kitus artimus šeimos narius, praneškit Dirvos Redakcijai.

•KITA ŽUDYSTĖ. Tulas Floyd H. Kelsey, 48 metų, parašęs 50 laišku apie nusižudymą, išgėrė nuodų ir bonkute įmetęs per langą savo žmonos, su kuria buvo pasimetęs, numirė prie jos namų.

•DIESEL Motorų dirbtuvė, General Motors Corp. Clevelando skyrius, gavo užsakymą padirbinti Diesel submarinams motorų už \$2,606,000. Užsakymas yra iš Suv. Valstijų Karo Laivyno Departamento.

LIETUVIŲ BANKINĖ ISTAIGOJE

daroma mažos ir didelės paskolos (mortgage) su greitu patarnavimu.

3% ant depozitų su Federal Insurance iki \$5.00 kiekvienas depozitas.

The Lithuanian Savings & Loan Ass'n
6712 Superior Ave.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ
UŽKANDŽIAI

SOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais
J. Verbyla ir A. Čiutėlė
savininkai.

HAN'S CAFE

PARANKI UŽEIGA
Užkandžiai — Alus iš Krantų
Sešios Bowling Alėjos
John Schweizer, Prop.
5325-27 SUPERIOR AVENUE
Prie E. 55th St. (14)
ENdriott 8908

K. STONIS RESTAURANT

Lietuviška ir Rusiška
Importuota Degtinė
Skanus Lietuviškas Skilandis
Pietums laike švenčių
Vieta kur sustoja kitų miestų
pravažiuojanti Lietuviai.
6824 Superior Ave.

BLACK CAT CAFE

• Night Club •
4058 ST. CLAIR AVE.
(Atdara iki 2:30 ryto)

Muzika Penktadienio ir šeštadienio vakarais
JUZE ir ANTANAS ČIAPAI, Sav.

Apartmentinių Namų Savininkams Pamokos ir Paskaitos Savais Reikalais

Dr. Alfred P. Haake

Roy Wenzlick

Visi savininkai arba vedėjai didesnių gyvenamųjų namų, kuriuose laiko nuomininkus, ir kurie suinteresuoti padidinti savo inėigų ir pagerinti gyvenamųjų butų padėtį Clevelande ir Cuyahoga apskrityje, kviečiami dalyvauti popietinėse ar vakarinėse sesijose, sekantį pirmadienį, antradienį ir trečiadienį, Spalių 23, 24 ir 25, Apartment House Clinic, Hotel Cleveland, praneša George T. Sharp, generalinis vedėjas.

Tos paskaitos yra nemokamai, tik reikia gauti sau įžangos bilietą iš Apartment House Owners Association of Cleveland, 230 Williamson Bldg.

Bus rodoma filmos, parodos, ir kalbės šalyje žinomi ekspertai šiais klausimais. Du žymūs kalbėtojai bus Dr. Alfred P. Haake, rašytojas ir mokslininkas, narys American Economic Foundation, ir kitas žymus kalbėtojas bus Roy Wenzlick, iš St. Louis.

M. S. 36 KUOPOS VAKARIENĖ

Moterų Sąjungos 36 kuopos naujų narių pagerbimo banketas, kuris įvyko sekmadienį naujos parapijos salėje, pavyko gerai. Prisirašė 29 naujos narės, kurios beveik visos dalyvavo ir buvo perstatytos publikai. Svečių dalyvavo pilna salė. Programą vedė p. P. Kundrotienė.

Svečias Kun. Dr. Širvaitis, pakviestas pirmutinis kalbėti, pasakė katalikų moterų akcijai pritaikytą kalbą, padėrinčią joms daugiau ir plačiau dirbti. Antras kalbėtojas buvo klebonas Kun. Angelaitis. Vėliau kalbėjo P. Štaupienė, kuopos užrašų raštininkė, kuri perdavė gerus linkėjimus nuo p. Greičienės, šios kuopos organizatorės.

Muzikale dalį išpildė jauna Sąjūnietė, Lilija Magilaitė, paskambindama pianu. Sekė duetas kurį išpildė motina ir dukterė, kuopos narės, Julė Salasevičienė ir Alvinu Luizienė, kuri ir akompanavo dainoms.

Toliau dainavo Adelaide Miliauskaitė, jai akompanavo A. Wilkeliene, ir Florence Aleknaite solo ir paskiau su savo tėvu dueta. Programą užbaigė trys Sąjūnietės, pp. Magilienė, Salasevičienė ir Štaunė, akompanavo Alvinu Luizienė. Po programos tesėsi šokiai ir vaišės iki vėlumai.

Tikrai išrodo kad Sąjūnietės moka publiką sukviešti, nes atsilankė virš 200 žmonių.

•DARBAI Clevelande šiuo metu eina geriau negu pernai. Surinktos žinios iš 1,660 įvairių pramonės įmonių parodo kad šymet Rugsėjo mėnesį jose dirbo 242,565 darbininkai, pernai gi tuo mėnesį dirbo 219,004 darbininkai.

STATE WINDOW SHADES

VISOKI LANGAMS UŽTRAUKALAI (Shades)

Išdirbam visokius užtraukalus (Shades) ir Venetian Blinds, nuo pigiausių iki aukščiausių rusies. Taipgi valom ir taisom.

KAINOS PAS MUMS ŽEMOS—DARBAS GERIAUSIAS.

Mes pasirėngę Lietuviams patarnauti. Lietuviška išdirbystė.

HEnd. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

APDRAUDOS REIKALE

Mes esam pasirėngę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmiau šaukite mus negu ugniaagesius (fire-monius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

NAMŲ TAISYMAS

- KIAURI stogai taisomi, naujai uždengiami.
- APSIAPE NAMAI apkalami Sidingais iš lauko.
- FURNASAI-Pečiai taisomi kuogeriausia.
- GUTTERS-nuobėgos apdedama aplink namus.

Tuoį kreipkitės pasitarimui ir apkainavimui.

HOME OWNERS SERVICE

6804 Whitney Ave. Phone HE. 3842

Joseph Graff, Lietuvis amatininkas.

A R E N A

Imtynės Pirmadienį

Pirmadienio vakare, Spalių 23, Walter A. Taylor rengia imtynės Arenoj, kuriose dalyvauja Juozas Komaras su Joe Stecher; Baron von Schacht su Pat Kelly; Jim McMillen su Al Dunlap; Everett Marshall su Dutch Heffner, Babe Zaharias su Louis Thesz.

HIPPODROME

"Mr. Smith Goes to Washington"

Vėliausia Frank Capra's Columbia filma, kurioje vadovaujamose roljose dalyvauja Jean Arthur ir James Stewart, pradėdama rodyti Hippodrome Theatre, šeštadienį, Spalių 21.

Paveikslas yra linksmas, jaudinantis, emocijnė komedija drama, "Mr. Smith Goes to Washington", suvaidinta labai gerai. Prie pamintų asmenų vaidina dar šie: Edward Arnold, Thomas Mitchell, Guy Kibbee, Claude Rains, Beulah Bondi ir eilė kitų.

Dalykas einasi apie jauno vaikinio staigų pakilimą viešame gyvenime, kuris po nakties pragarsėja.

LAKE THEATER ATSIDARO

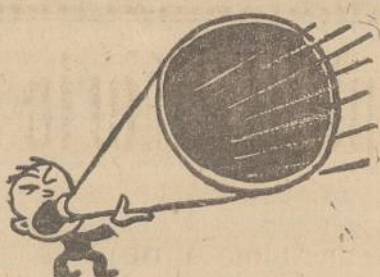
Mr. Nat Wolf, Warner Bros. Ohio Theatres divizijos vedėjas, praneša apie atidarymą jų LAKE THEATRO, Euclid Ave. prie E. 17 St., penktadienį, Spalių 20.

Kas savaitę bus rodoma dvi geros filmos, kainos visada bus populiarios, 25c po pietų ir 35c vakarais. Vaikams kaina visada 10c.

Pirmutinis dvigubas programmas susideda iš šių filmų, "Torpedoed", ir "Pride of the Blue Grass".

Pastaroji filma einasi apie lengvą jaudinančią temą.

Mr. Wolf paskyrė Irving Ruben, buvusį padėjėją Colony Theatre, Lake Theatre vedėju.

Dirvos 25 Jubilejaus metas

Prasideda Dirvos Vajus!

DIRVOS Jubilejinis — 25 metų sukaktuvių Minėjimas ir Specialis DIRVOS VAJUS. Kurie dar Dirvos neskaitot arba skaitot nereguliariai — pasirupinkit patirti kokias speciales DOVANAS Jubilejaus proga DIRVA Jums suteiks. Visi Dirvos seni skaitytojai stokit į talką — padaryti Dirvai dovaną nuo savęs — gauti jai vieną ar porą naujų skaitytojų!

Dirvos Administracija.

Ateina! Didžioji Naktis

Metų iškilmingas ir linksmas pasitikimas

Jubilejaus meto atidarymo Balias

Lietuvių Salėje Gruodžio-Dec. 31

PRIEŠINGI BIGELOW PENSIJOS PLANUI

Tukstančiai darbininkų Didžiajame Clevelande gali nuostoti darbų ir netekti savo namų jeigu Bigelow senatvės pensijos priedas būtų priimtas rinkimų dienoje, Lapkričio 7, sako Mark A. Copeland, Cuyahoga Tax League prezidentas, skelbdamas kad visa jo didelė organizacija iš biznierių ir viešų organizacijų stoja prieš Bigelow planą.

"Šio priedo priėmimas", sako jis, "pareikalautų sukelti mažiausia \$310,000,000 metuose, o tas turėtų padvigubinti taksus ant nejudamo turto, ir pakelti aptaksavimą tokių viešų reikmenų kaip gasolinas, aliejus, ir butų įvesta naujų taksų, ko pasekmė būtų kad tie kurie dar gali gauti darbus ir dirbs turės išmokėti dideles dalis savo inėigų sudarymui tos \$310,000,000 sumos.

"Prie šių dienų federalių taksų nuo inėigų, darbininkai ir visi kurie gauna kokias algas ir mokestis pasijustų apkrauti naujais valstijos taksais taip kad perkant turės mokėti devynis ar daugiau centų nuo kiekvieno išleidžiamo dolaro, vietoje kaip šiandien trijų centų."

SVARSTYKLĖS

PARDUODAM ir TAISOM visokias svarstyklės krautuvėms ir įstaigoms. 20 metų patyrę.

Visokiame svarstyklių reikale kreipkitės į mus. (49)

OHIO COUNTING SCALE CO.

1819 Euclid Avenue
Nap. E. Consineau, Mgr.

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITĮ
(Lait)

1155 East 79th St.

IGALIOJIMAI

reikalingi Lietuvoje pirkimui, pardavimui, valdymui žemių ir kitokio turto.

K. S. KARPIUS
Registruotas Lietuvos
Konsulate Notaras.

Rašykite laiškais arba atsilankykite asmeniškai.

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—įdėkit į laišką \$2 ir "Dirva" lankys jus ištisą metą.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1117 East 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)
Užlaiko visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštraus užsisenėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telefonas ENd. 8533

Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje

Skani Lietuviška Duona

PR. KUNCAITIS
Savininkas ir Kepėjas

4023 E. 141 ST.
Telefonas WASHINGTON 3227

Kepa skanią Lietuvišką Ruginę Duoną, šviesią baltą Duoną, visokius Pyragaičius, Pyragus Vestuvėms, Baliaus ir privatiškiems naminiams pokiliams. Pristatymas greitas.

VISADA PRAŠYKIT NEW DEAL DUONOS
Pristatom tiesiog į namus ir parsiduoda jūsų maisto krautuvėse

ANSEL ROAD CAFE

1066 Ansel Road
SMAGI LIETUVIŠKA UŽEIGA

Degtinė — Alus — Vynai
Valgiai

DVI SALIUKES tinkamos Mitingams ar Vestuvėms
Budweiser, Dugesne, Porter Alus duodamas tiesiog iš bakų.
K. Nekrošius, Savininkas.

LIETUVOS MIESTELIAI MIESTAI IR ISTORIŠKOS VIETOS

SUAKMENĖJUS ŽAGARĖS PRAEITIS

SIURPUS MARO METAI. — UŽKEIKTŲ RUMŲ LIKIMAS. — CARIENĖS DOVANA. — MIESTAS BUVUSIOS JUROS DUGNE. — SUAKMENĖJĘ MEDŽIAI IR GYVUNAI.

Žagarės miestas nėra labai senas, ir istorinės reikšmės praeityje jis neturėjo. Prieš 300 metų čia buvo tik didelis karališkas dvaras, priklausęs Šiaulių ekonomijai, o aplink jį gludėjo valstiečių baudžiauninkų sodybos. 1661 m. Žagarės dvaras su visais jam priklausantiems valstiečiais karaliaus Jono Kazimiero buvo užstatytas didikui Sapiehai, o šis Žagarę išnuomojo Vokiečiui, kuris spaudė žagariečius.

Tais pat metais Žagarės apeliuokė sientė bausis maras: trobose ir keliuose klaksojo lavonai, o gyvieji bėgo į miškus ir toliau į Kuršą. 1610 ir 1711 metais čia vėl nusiautė maras, ir didesnė dalis kaimų paliko tuštį. Tada vaito haidukai gaudė bėglius ir įvairius valkatas ir išsiuntė į Žagarę, o Šiaulių ekonomijos valdytojai gabeno svetimtačius kolonistus. Ir prieš 200 metų nuo dabartinės Žagarės vietoje dar nebuvo padoraus miestelio.

ATIDARYTA DIDE- LIS MARKETAS

Geros rūšies Groceries
ir Mėsos.

Cukrus 5c svaras.

Užkvičiame Lietuvius pirkti
maisto reikmenis čia. (43)

DAVE'S FOOD MARKET
5511 Superior Ave.

PASIGYDYKITE

Aš gydu veik visokias ligas su
serumais, kurie gražina sveikatą.
Esu reguliaris gydytojas. Ofiso
valandos pirmadieniais, trečiadieniais
ir penktadieniais tikrai, nuo
2-4 ir 7-8 vakarais. (45)

DR. O. H. BOULES
10111 Euclid Avenue
Room 206 Heather Bldg.

SMUIKAI

Aš perku, parduodu ir darau su-
lyg užsakymo smuikais. Taipgi
teikiu paskolas ant smuikų. Pa-
tyręs taisytojas visų styginių in-
strumentų. (43)

FRANK JUZEK
414 W. Superior Ave.
Century Bldg. Cleveland, O.

PASINAUDOKITE!

TAUPIKIT PINIGUS

ant visų Rakandų Atnaujinimo
ir Remodelavimo Darbų.

Foot Stool DYKAI su setu
Dykai apskaičiavimas. (49)

SCHNDLER FURN. CO.
5513 Superior Ave.
ENDicott 4070

PAVEIKSLAI

Visoki šventi atvaizdai, ražančiai,
stovėlišės, kryžiai ir daugybė vi-
sokių religinių dalykų. (9)

**PAS MUS GAUSITE KALE-
DINIŲ KORTELIŲ**

HENNINGER'S
8809 Superior Ave.

J. Žemantauskas

"Dirvos" Agentas"
NOTARAS

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

DELLA C JAKUBS

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vežimai ligoniams pervežimui ir ligonbučius.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENDicott 1762

maža muro namų, gražesnes
gatves, bet ir jis visai sustin-
gęs, be jokio gyvumo. Beveik
visi namai prieškariniai, sta-
tyti "anais laikais", kada Ža-
garė buvo didžiausias prekybi-
nis centras Šiaurės Lietuvoje.
Tada Žagarėje buvo apie 11,000
gyventojų, o per didžiuosius
Šv. Petro atlaides į Žagarę su-
plaukdavo dar keliolika tuks-
tančių žmonių.

Ukininkai ne tik iš apielin-
kės, bet nuo Biržų, Šiaulių,
Vabalninko, Pasvalio, Kuršėnų
ir Papilės suveždavo kiaules,
arklius ir jaunus kumeliukus
parduoti. Atvykdavo pirkliai
iš Rygos, Liepojos, Ventspilio,
Mintaujos ir Jekabpilio. Poros
dienų prekyba pasiekdavo iki
300,000 rublių. Ir bendrai Ža-
garė buvo kiaulių, arklių, linų
ir obuolių prekybos centras, iš
kurio eksportas ėjo į Rygos ir
Liepojos uostus, Dvinską ir
Maskvą.

Dabar Žagarė sustingus, gy-
ventojų tik pusė kaip prieš ka-
rą, naujos statybos nematyti.
Gyveninė prekyba eina tik vyš-
niomis, kurių apeliuokė labai
gausu. Žagarinės vyšnios pa-
siekia Kauną ir daug jų eks-
portuojama į užsienius.

Per švėtes upę yra senas til-
tas, kuris turi teisę vadintis
istoriniu. 1905 metų Rusijos
revoliucija Žagarėje buvo stip-
riai jaučiama. Žagariečiai pa-
sėkė kaimynų Latvių pavyz-
džiu: ėmė dainuoti revoliuci-
nes dainas, daužė "monopol-
kas", išvaikė Rusų stražnikus
ir bandė steigti Lietuvišką sa-
vivaldybę. O kai caro valdžia
numalšino revoliuciją Rusijoje,
atsiuntė baudžiamuosius būrius
į Latviją ir Lietuvą. Žagarė-
je net kelis kartus sientė ka-
zokų būriai, o ant švėtės tilto
revoliucionieriai broliausi su
Latvių sukilėliais ir šaudėsi su
žandarais. Ant šio tilto prieš
34 metus buvo paskelbti lais-
vos Lietuvos ir laisvos Latvi-
jos obalsai. Šiandien tai yra
tikrenybė: nepriklausomos Lie-
tuvos ir Latvijos siena vin-
guojasi pagal Žagarės miestą.

Švėtės upės dugne ir po ka-
neliu, ant kurio stovi senosios
Žagarės bažnyčia, guli dideli
dolomitų uolos klodai, kurie
priklauso Devoniniam peri-
odui. Prie bažnyčios šios uolos
sudaro nuostabių gamtiškų
laiptus. Uolų kluose yra su-
akmenėjusių įvairių gyvū-
vabalių, straigių, žuvų ir driežų.
Devoninės formacijos uolynai
rodo kad gilioje senovėje da-
bartinės Žagarės vietoje buvo
jūra, nes tik juros dugne šie
uolynai susidaro. Šias uolas
dažnai tyrinėja geologai, o Ža-
gariečiai čia turi uolų laužyk-
las ir kalkių degyklas.

"Sėkm". K. Baliunas.

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Smulkus skelbimai "Dirvoje",
kaip tai namų pardavimas, iš-
nuomavimas, krautuvų išnuo-
mavimas ar pardavimas, pajėš-
kojimai, padėkos laiškai, gali-
ma patalpinti šia kaina:

Priduokit gatavai parašę "Dir-
vos" Administracijai.

25 METŲ PATYRIMAS
PATALINIŲ DARBE

Mes specializuojam

Daryme Kaldryų
Pagalvų
PLUNKSNŲ Matrasų

Re-Nu Renovating

Service

6510 Lexington Ave.
HE. 0141

ROSEDALE PAPER CO.

6702 Superior Ave.

Vyniojamas Popieris,
Popieriniai Krepšiai,
Rišami Siulai reikalingi
krautuvėms, ir tt.

SAM PONGONIS, Sav.
HEnderson 1919

Apie Hitlerio Taiką - kaip būtų Geriau?

Chamberlaino Mintijimas

Sakoma, kuomet Britanijos
premjeras Chamberlain gavo
pirmus pranešimus apie Hitle-
rio Sąjungą su Sovietų Rusija,
jis užsidaręs sau vienas kam-
baryje keletui valandų laiko ir
žvalgėsi po Europos žemėlapi,
darydamas savo išvadas.

Tą atlikęs, Chamberlain pa-
sakė savo kabinetui kad Stali-
no susikabinimas su Hitleriu
buvo geriausias dalykas kas
Anglijai galėjo nutikti. Šita
mintis ne visose Britų val-
džios nariuose rado vienodą
priėjimą, tačiau laikas gal
parodyt kad Chamberlain tu-
rėjo teisę.

Pirmiausioje vietoje, aišku
kad Hitleris negali pasitikėti
Stalinui, dar labiau dabar kai
Sovietai pradėjo sprautis į
Pabaltijo šalį ir Turkiją. Vo-
kiečiai negali palikti Lenkijos
rubežiaus neapsaugoto — ten
turi būti laikoma mažiausia 15
iki 20 divizijų Vokiečių kariu-
omenės, kas reikiama daugiau
negu Vokiečiai laikė rytinia-
me fronte kuomet 1918 metais
Rusija pasitraukė iš karo.

Kaip Butų Geriau?

Jeigu tuoj baigtųsi Europi-
nis karas, jeigu Prancūzija ir
Britanija gautų kokius nors už-
tikrinimus nuo Vokiečių kad
jie ateityje nekels Europoje
daugiau trukšmo, Lietuvai bu-
tų geriau, nes jau dabar pra-
dėtas Lietuvos sustiprinimo ir
padidintos Lietuvos tvarkymo
darbas būtų galima varyti be
jokių trukdymų.

Jeigu Hitleris išliktų stip-
resnis, nesumuštas, tik apra-
mintas, tai yra jeigu Vokietija
nebutų suardyta, kaip dabar
alientai siekia, Lietuvai būtų
geresnė užveja ir nuo Sovietų
ir nuo aliantų.

Jeigu Hitleris būtų sumu-
štas, Rusija dar labiau lystų
į vakarų Europą, dar labiau iš-
kibtų į Pabaltijo valstybes, tuo
argumentu kad Britai gali Ru-
siją pulti iš Baltijos pusės.

Kartu su militaristų stipri-
nimu Pabaltijo šalys galėtų
būti komunizmo paslėgtos.

Jeigu Sovietai, dabartinio sa-
vo įsisiubavimu, nesiliaus ka-
binėsi prie Turkijos, Balkanų
šalių ir mažų Pabaltijo respu-
blikų, Londonas gali sugalvoti
pradėti su Hitleriu taikos at-
trybas, palikimui Vokiečių ga-
na galingų prie Sovietų pašo-
nės. Tada Rusija vėl būtų už-
tvarta. Vokiečiai vėl siektų
savo ekonominių santikiavimų
su savo kaimynėmis rytuose,
atsteigtų kad ir mažą Lenkiją,
savo globoje, ir Maskvos ca-
rams reiktų liautis toliau kai-
šiojus savo ilgus pirštus.

Taip tai tasydamiesi už ta-
pačias kaimynines valstybes ir
bazinivimą jose, Stalinus su
Hitleriu laiko bėgiu turėtų su-
ardyti savo draugiškumo ryš-
sius. Nediplotatas.

Reikalinga Talkos

Lietuvai atgavus Vilnių ir
dalis Lietuvos rytų žemių, ką
buvo užėmę Rusų kariuome-
nės, sakoma kad Lietuva da-
ro žygių atgauti ir Seinus bei
Suvalkus su visa ta teritorija,
kuria pasiėmė Vokiečiai. Gal
derybos su Vokiečiais duos ge-
rų vaisių. Juk Vokiečiai ne-
turi mažiausios teisės tas Lie-
tuvų žemes pasilaikyti.

Atgaunant Vilnių ir to kra-
sto dalis, jau dabar Lietuvoje
pakilo upas imti gelbėti, padė-
ti ten atsisteigti, nuvargusiems
krašto gyventojams parenti,
nes artėjant šalčiams, permai-
nų ir karo sumaišytoja šalyje
pagalba labai reikalinga.

Dirva galima išsirašyti už
vieną dolerį — pusei metų.

LIETUVOS PASIUN- TINYBĖS PASTA- BOS

WASHINGTON, D. C., Spa-
liu 12. — Lietuvos pasiuntiny-
bė, belaukdama oficialės žinio-
s apie pasirašymą Maskvoje tar-
pysavės militarės pagalbos ir
Vilniaus grąžinimo sutarčių,
tuo tarpu į paklausimus gai-
tieskai pranešti kad išvadoje ko-
rektingų ir apdairių derybų su-
sitarimuose numatoma:

1. Vilniaus miesto, Trakų,
Švenčionių su apeliuokėmis gra-
žinimas Lietuvai principu at-
rodo teigiamai išspręstas; ne-
trukus patirsime smulkesnias
kai gausime oficiali pranešima.
2. Vilniaus srities sugrąži-
nimas turės nuolatinį pobūdį
ir Vilniaus kraštas sudarys
nebeatidalomą teritorijos dalį
Lietuvos suverenumo; kas del
tarpysavės pagalbos (mutual
assistance) sutarties tai ji su-
daroma desimčiai ar penkioli-
kai metų su proga pratęsti at-
eityje.

3. Grynai apsaugos tikslais
įrengtinos sovietų įgulos sto-
vyklos krašto pasieniuose, ne-
išskiriant Vilniaus krašto; įgu-
lių kariuomenės bendras skait-
lius atrodo labiau aprubežiuo-
tas negu mūsų kaimynuose;
stovyklavimo terminas mato-
mais prigulės nuo tarptautinių
įvykių.

4. Sovietų įgulos patalpinti-
nos tam tikrose parubežių vie-
tose: ne pramonės centruose
ir ne didmiesčiuose. Užtikrin-
ta kad kariškos įgulos jokių
būdų nesikiš į vidinę krašto
santvarką nei į policijos parei-
gas; tų įgylų rajonai išnuomo-
jami ir, žinoma, pasilieka Lie-
tuvos valdžios jurisdikcijoje.

SCENOS VEIKALAI

Mažoms ir Didesnėms Grupėms Vaidinti

GAUNAMI "DIRVOS" KNYGYNE

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Su užsakymu siųskit pinigų (žemiau \$)
ralima siųsti pašto ženkleliais)

AMERIK. PARTIJE — Komedija 4 aktuose; vaidi-
na 7 vyrai, 2 moterys. 32 pusl. 25c

AKIS UŽ AKI, DANTIS UŽ DANTI — viename
akte juokai. Vaidina 3 vyrai, 2 moterys. 29 p. 15c

AUKSO VERSIS — Vieno veiksmo komedija. Vai-
dina 4 vyrai, 1 moteris. 35 pusl. 15c

DU BAILIU — Komedija viename veiksmo. Vai-
dina 3 vyrai, 2 moterys. 36 pusl. 15c

Divoras — trijų veiksmų komedija. Dalykas dedasi
Klaipėdoje. Trečia komedija iš serijos Amerikie-
čių Lietuvių prietikių atsilankius Lietuvoje. (To-
je serijoje yra "Ekscelecija" ir "Palangos Ponai-
tis"). 64 pusl. 50c

DVI SESERIS — Keturių veiksmų tragiska drama,
vaidina 14 vyrų, 4 moterys, 57 pusl. 50c

GRAZI MAGELIONA — 4 aktų drama, senoviškas
veikalas. Vaidina 10 vyrų, 3 moterys. 61 pusl. 50c

GUDRI MOČUTĖ — Keturių veiksmų komedija;
vaidina 5 vyrai, 4 moterys; 76 pusl. 35c

GYVENIMO VERPETE — Drama 5 veiksmų, vai-
dina 7 vyrai, 5 moterys; 76 pusl. 45c

GRAFAS KAIMIEČIO BERNU — 6 veiksmų ko-
medija. Vaidina 9 vyrai, 3 moterys. 50 p. 25c

JONUKAS IR MARYTĖ — Keturių veiksmų veika-
las, 16 pusl. didumo, vaidina 2 vyrai, 3 moterys ir
2 vaikai. 10c

KOMEDIJELĖS Mergų Teatru — Telpa šios ko-
medijos: 1—Uošvė ir namas, tylos nebus; 2—Kur-
čias Žentas; 3—Vargšas Tadas; 4—Advokato pa-
tarimai; 5—Gaila Usų; 6—Nesipriešink; 7—Nepa-
vykus komedija. 183 pusl. 50c

KUMUČIŲ ROJUS — keturių veiksmų tragikome-
dija. Veikia 6 vyrai, 6 moterys. 60 pusl. 50c

KADA MES IS NUMIRUSIŲ PRISIKELSIME —
trijų veiksmų dramatiškas epilogas. Veikia 3
vyrai, 3 moterys. 111 pusl. 35c

KATRIUTĖS GINTARAI — Triveiksmis vaizdelis
dainomis ir šokiais. Vaidina 4 vyrai, 5 moterys,
2 vaikai. 27 pusl. 15c

KUNIGO GRAMULOS RASTINĖJE — komedija
viename akte; veikia 2 moterys, 3 vyrai. 14 p. 10c

KUNIGAS MACOCHAS — Tragedija 4 aktuose,
vaidina 17 vyrų, 3 moterys; 35 pusl. 30c

KOVA TIES ŽALGIRIU — Istoriska drama ir Vy-
tauto ir Jogailos laikų. 30 pusl. 25c

KONTRIBUCIJA — drama viename veiksmo, iš
karo nuotikių. Vaidina 9 v., 4 m., 3 vaikai. 30 p. 15c

KLEBONAS KALITAS — Keturių veiksmų kome-
dija; vaidina 4 vyrai ir 5 pasaliniai. 35 pusl. 45c

LIZDAS NAMINIO LIUTO — Drama trijuose veiks-
muose, vaidina 6 vyrai, 2 mot., 3 vaikai. 30 p. 15c

MARCELE — Keturių veiksmų scenos vaizdelis vai-
kams; vaidina 5 vaikai, 2 vyrai, 2 moterys. Kny-
gelė 34 pusl. didumo. 25c

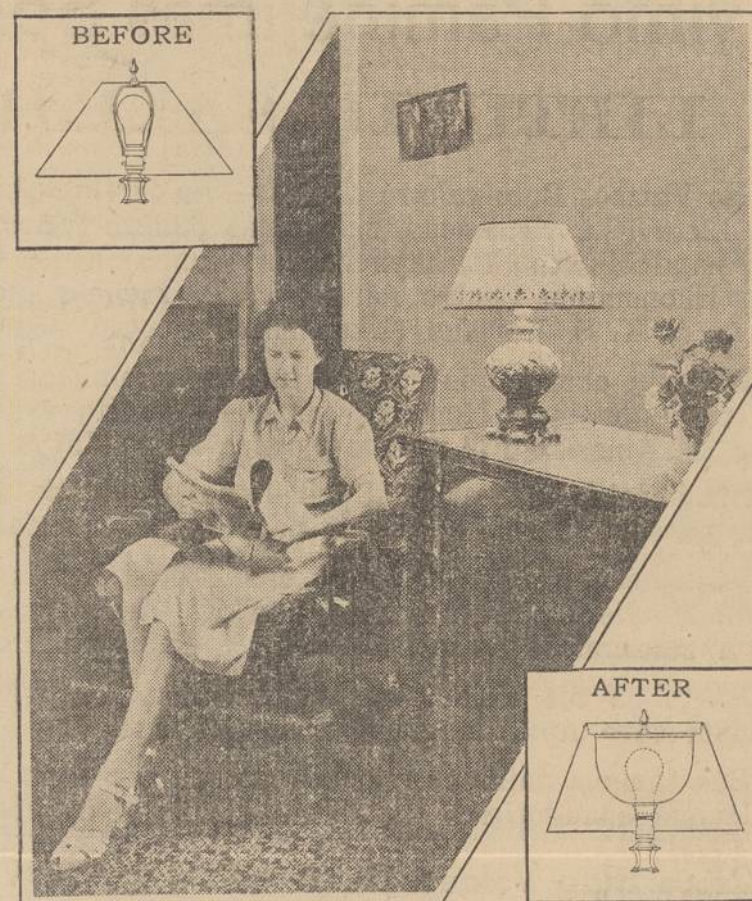
5. Lietuvos ir Sovietų Ru-
sijos sutartyje yra svarbus
posmas kokio nėra Estų, Lat-
vių sutartyse; butent, konsul-
tacijos priemonė galimos ag-
resijos akivaizdoje.

6. Lietuva laikėsi ir dabar
laikysis "gero kaimyno" takti-
kos savųjų kaimynų atžvilgiu.
Lietuva dabar randasi tik dvie-
jų didžiųjų kaimynių tarpe;

tie kaimynai, Vokiečiai ir Ru-
sai, yra užtikrinę Lietuvos ne-
utralumą gerbti; Lietuva ir
toliau laikysis didžiausio vidu-
jinio vieningumo ir neabejoja
galėsianti geruoju sugyventi ir
su naujuoju savo kaimynu, So-
vietų Rusija; Lietuvos pasi-
mintos prievolės bus sąžiningai
pildomos ir Lietuva todėl turės
teisės to pat reikalauti iš kai-
myno.

Amerikos Lietuvių talka kaip
pirmiau taip ir dabar naujai
pasikeitusiose apylostose yra
ir bus broliškai įvertinama.

Lengva Padaryti Senas Lempas Naujomis su Sight Savings Ištobulintu Prietaisu

Skaityti lengviau ir maloniau prie laisvos nuo žėrėjimo lempos, pa-
gerintos kaip šita su čia nurodomu sight-saving "adapter".

Naujos lempos į vietą senų!

Taip tai žmonės sako kurie pa-
gerino savo lempas naujais sigt-
savings "adapters".

Šie nebrangūs "adapters" padary-
ti pakeitimui senų, žėrinčių lempų
į akis saugančias ir patogias. Jos
apsaugoja nuo akių įtempimo su-
teikdamos pakankamai šviesos, lai-

svos nuo žėrėjimo, šėselių.

Viršuje parodoma stalinė lempa
pagerinta dauginiu plastiško švie-
sos sklaidymo gobtuvu, ir 100-watt
lempute. Nauji gobtuvai lengvai
pridedami prie senų lempų.

Yra pagamintų "adapters" kito-
kio tipo, tinka grindinėms lempoms,
dienų, Spalių 23, 24 ir 25. Apari-

MOTINOS ŠIRDIS — keturių veiksmų drama; vai-
dina 5 vyrai, 4 moterys. 48 pusl. 25c

MEDICINOS DAKTARAS — Komedija viename
veiksme. Vaidina 6 vyrai, 3 moterys. 41 pusl. 20c

MIGLA — Vieno veiksmo komedija. Veikia 2 vy-
rai, 2 moterys. 20 pusl. 10c

MILJONAI VANDENYJE — Trijų veiksmų dra-
ma, veikia 6 vyrai, 3 moterys. 32 pusl. 15c

NIHILISTAI — Tragedija trijuose veiksmuose, vai-
dina 27 vyrai, 2 moterys. 51 pusl. 25c

NASTUTĖ — dviejų veiksmų drama; vaidina 4
vyrai, 2 moterys. 30 pusl. 15c

PENKTAS PRISAKYMAS — Drama viename veik-
sme, vaidina 7 vyrai. 23 pusl. 10c

PINGU NER' — Komedija viename akte; vaidina
10 vyrų, 1 moteris. 23 pusl. 10c

PASKENDUSIS VARPAS — Pasakos drama pen-
kiuose veiksmuose. Vaidina 6 vyrai, 3 moterys-
3 vaikai. 110 pusl. 50c

'ONO FELIKSO ATILANKYMAS — vieno veiks-
mo komedija; vaidina 3 vyrai, 2 mot. 40 pusl 20c

PAVYDAS — Penkių veiksmų drama; vaidina 8 vy-
rai, 3 moterys. 109 pusl. 50c

NEPASIEKTAS TIKSLAS — tragedija keturių ak-
tų, iš dabartinių Rusijos nuotikių. Vaidina 28
vyrai, 2 moterys, pora vaikų. 92 pusl. 60c

PERSKYRŲ TEISEJAS — vieno veiksmo kodemi-
ja. Vaidina 9 vyrai, 3 moterys. 16 p. 10c

PIRMI ŽINGSNIAI — 4 veiksmų drama, vaidinime
dalyvauja 7 vyrai, 4 moterys. 49 pusl. 20c

RUSIJOS CARAS — Monologas 10c

RYTŲ PILIS — Drama 5 veiksmuose, iš Ameriko-
nų gyvenimo. Vaidina 8 v. ir 5 m. 67 p. 35c

RUSIJOS BOLŠEVIKŲ DARBO BUIRAS — vieno
veiksmo komedija. Veikia 9 vyrai, 3 mot. 18 p. 10c

ŠIAURĖS KARŽYGIAI — keturių veiksmų trage-
dija. Vaidina 6 vyrai, 2 moterys. 77 p. 35c

SVETIMAS DIEVAS — Drama trijuose veiksmuo-
se. Vaidina 4 vyrai, 3 moterys. 27 pusl. 25c

'IEGAS — Drama keturių veiksmų, vaidina 3 vy-
rai ir trys moterys. 62 pusl. 50c

SIS TAS VAIKŲ TEATRUI — Keturi vaizdeliai:
1—Bauba. 2—Išvadavimas. 3—Eglaitė; 4—Duonos
Bejieskant. 25c

SALOMĖJA, Herodienės Duktė — Drama viename
veiksme. Vaidina 15 vyrų,

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Vaizbos Buto Balias ir Vilniaus Atgavimo Paminėjimas Sp.-Oct. 22 d.

LIETUVIŲ SALĖJE

Salė atdara 5 val.
Įžanga 15c. Vaikams dykai

Šio Vaizbos Buto vakaro tikslas — susiartinimas biznierių ir profesionalų su savo Lietuviška visuomene, skleidimas obalsio "Savas pas Savą", ir Vilniaus atgavimo paminėjimas. Pasakys kalbas Vaizbos Buto, Profesionalų, ir Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro nariai: P. P. Muliolis, Adv. Frank Obell, Dr. Jonas T. Vitkus, ir K. S. Karpus (Ekonominio Centro sekretorius).

Lietuvių ekonominis susistiprinimas, rūpinimasi savais reikalais, rėmimas savųjų profesionalų ir biznierių bus mūsų išeivių gyvenimo stiprybė, pagalba vienas kitam čia Amerikoje ir reikale parama mūsų Tėvynei Lietuvai.

Biznierių ir profesionalų privalo ne tik tikėtis visko iš visuomenės, bet dirbti su ja, jai savo moralę ir kitokią pagalbą teikti, tada prisigobals "Savas pas Savą".

Visuomenė, biznierių, profesionalų—visi kviečiami dalyvauti šiame vakare! — Pasiduokit vieni kitiems rankas, sueikit į draugiškesnius ryšius, jauskitės visi broliais ir seserimis! Tą galėsit padaryti šiame vakare!

Kartu su tuo viskuo, bus paminėjimas Lietuvių atgavimo Vilniaus! Ateikit parodyti savo apsidžiaugimą, savo pasitenkinimą Lietuvos laimėjimu!

Bus smagus dainų ir muzikos programos, o po to — šokiai visą vakarą! Įžanga suaugusiems tik 15c., vaikams gi nemokamai. Ateikit visa šeima!

Vaizbos Buto Vakaro Bilietai gaunami iš:

V. Anderson
J. Blaskavičius
J. Brazauskas
Vincas Brazis
A. Ciutela ir J. Verhela
Vincas Česna
Dirva
Juozas Graff
J. M. Kazlauskas
Petras Komer
J. P. Kwederas
P. J. Keršis
Pranas Kuncaitis
Antanas Kirkilas
P. Kubilius
Jurgis Kuzas
Lietuvių Bankas
Lietuvių Salė
P. P. Muliolis
K. Obelinis
J. Pečiulis
C. Pakeltis
Kazys Stonis
Iz. Samas
Alice Sestokienė
And. Urbsaitis
N. A. Wilkels

DAR APIE LIETUVIŲ BAŽNYČIOS APVOGIMĄ

Praeitame numeryje buvo pažymėta kad ketvirtadienio naktį plėšikai įsilaužė į Lietuvius Sv. Jurgio bažnyčia ją apipiešė. Sulyg kleb. Kun. Vilkutaičio pranešimo policijai, pavogta auksiniai altoriaus kryžius ir kielikas, dvi auksinės ciborijos ir du auksiniai indeliai kuriuose ostijos laikomos. Policija nustatė kad plėšikai į bažnyčia įsilaužė pro bendrą inėgą į bažnyčia ir mokyklą, kur išmušė antrame aukšte mokyklos kambario langą įlindo į vidų.

•GEIŽKELIŲ vagonų taisymo dirbtuvės pradėjo šaukti į darbą savo darbininkus. Nekurie tie darbininkai pradėjo dirbti pirmą kartą į du metus. Visoje šalyje geležinkeliai ruošiasi bizniui, perka reikmenis.

Pilietybės Reikale

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agentūrą,

EVA'S Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.
Paimam iš namų ir pristatom gatavus atgal.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave.
Telefonas: Henderson 1919

RAŠYKIT Į LIETUVĄ

Kiti manų kad pašto susiekimas su Lietuva dėl karo visai nutruko. Tas neteisybė. Dirvos redakcija gauna iš Lietuvos laiškus ir siuntinius, ir į Lietuvą viskas eina: laišukai, laikraščiai, pinigai.

Pasirūpinkit pasiųsti saviesiems į Lietuvą pinigų dabar, kurie galit, ir rašykit jiems tankiau laiškus.

Dalis Vilniaus krašto dabar prijungta prie Lietuvos, taigi kurie paeinat iš Vilnijos, taip pat siųskit jiems laiškus ir pinigų per Lietuvę.

PAVOJUS LENKIME KITO AUTO

Dalykai ne visada yra taip kaip jie išrodo. Automobilis kuris išrodė taip toli kuomet pasiekėsinai prasielenkti, atlekia daug greičiau negu tikėjaisi. Vieta priešakyje kur išrodė pakankama prasielenkti smarkiai mažėja. Gali prireikti užlekti į kelią tam automobiliui kurį norėjai pralengti kad išvengus susidurimo su iš priešais atvažiuojančiu. Daugybė mirtinų nelaimių ant kelių pasitaiko kaip tik šiuo būdu.

Daugelis automobilistų nepajiegia įsivaizduoti kad jeigu priešais važiuojantis karas lepagreitina savo važinimą iki 60 mylių lenkiantis, jiems reikalinga pravažiuoti aštuntadalis mylios pirm negu jie gali saugiai sugryžti į savo kelio puse. Ar ta minuta kurią sutapau, nebus tik kitas kapas?

NAUJI CLEVELANDIEČIAI

Pas p. Aksevičienę atvyko iš Lietuvos p-lė Amilė Kluknaitė, čia gimus, Lietuvoje augęs, apsigyventi. Clevelandą pasiekė Spaliu 16 d. Ji Amerikon atvažiavo kaip Lietuvos katalikų moksleivių atstovė dalyvauti katalikų konferencijoje New York'e, jai tuo tarpu buvo išrūpinta dokumentai apsilikimui Amerikoje.

Jos brolis, Juozas, taipgi čia gimęs, atvažiavo į Clevelandą Rugsejo 23 d.

•NUSIŽUDĖ. Hazel Prosser, nuo 8505 Decker ave., nuvykus į Bay Village, nušoko nuo stačios uolos ir ežerą ir nusižudė.

ŽEMOS KAINOS!

Taisome vyrų, moterų ir vaikų avalinę. Kainos dabar žemos, pataisyti nešiojasi kaip nauji. PASITAISYKIT ŽEMAI! Moderniškos mašinos, gražus darbas. (49)

KELLER SHOE REPAIRING
8125 Superior Ave.

MIRIMAI

MIRĖ ANTANAS NAUNČIKAS

Spaliu 16 dieną netikėta mirtimi mirė Antanas Naunčikas, plačiai Clevelande žinomas spaustuvninkas, fotografas ir cinkografas. Buvo apie 45 metų amžiaus.

Spaliu 15 naktį jis su savo draugu, Samuoliu, rengėsi grįžti namon nuo St. Clair ir E. 21 gatvės. Abu mojo gatvekarui sustoti ir Naunčikas ėjo į gal nematydamas nesustojo, taigi Naunčikas atsimušė į gatvekarį ir buvo mirtinai sužeistas. Nuvežtas į ligoninę mirė sekancią dieną apie 1 val.

Vėlonis paėjo iš Ploksčių parapijos, Marijampolės apsk. Amerikon atvažiavo 1910 m. Buvo susipratęs Lietuvis.

Liko žmona, Marė, ir duktė. Biruta. Lietuvoje gyvena trys seserys, viena sesuo gyvena Peoria, Illinois.

Palaidotas Spaliu 19 d., laidotuvsė pasitarnavo laidotuvių direktorius N. A. Wilkels.

•SESIŠ NUBAUDE. Federalis teismas rado kaltais penkis narius ir sekretorių Clevelando tinkuotojų kontraktorių sąjungos sutartiname veikime gauti WPA mokyklų statybos darbu, valdžios išnaudojimui.

•OHIO valstijoje del šio rudens sausros, sunaikinta apie milijonas bušelių bulvių. Tai didelis nuostolis ukinkams.

•NUŠOVĖ. Susan Banko, 41 m. amžiaus, Spaliu 17 d. nušovė savo buvusį vyrą ir po to bandė patį nusišauti. Ji suimta, ir laikoma ligoninėje po sargybą. Ji manė tikrai nusižudyti, nes namie paliko savo sūnui laišką įsakantį palaidoti ją. Šovimą atliko nuvažiavęs į savo buvusio vyro butą.

Formal Cleaners Inc.

Vyrišku Moterišku RUBU Taisymas Valymas

GREITAS PATARNAVIMAS

Paimam visą darbą iš jūsų namų ir pristatom gatavą atgal.

Telefonuokit Henderson 3050

J. Bindokas ir Sunai, Sav.
1194 East 79th Street

Youth's Forum

PHONE: ENdicott 4486

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

Traveling in our Lithuania

BY ANNA KARIPIUS

(Continued)

We came to a new modernistic grey stucco building and found the same address we were looking for. Over the door bell was a small glass sign with the name, "Juozas Juskevičius, Pašto Viršininkas" (Postmaster). This was our home for the night. We rang the bell and a young lady (evidently the servant) opened the door and invited us in, to a room with shiny floors and comfortable furniture. In another minute our host appeared, smiling and gracious, bidding us welcome. It did not take long to get acquainted, for Mr. Juskevičius was very friendly and charming. Naturally we wondered about the rest of the family, but we learned that Mr. Juskevičius is a bachelor, and the young lady who opened the door for us was his housekeeper. It amazed us that a single man should live in such luxurious quarters with about five large rooms, yet all alone. It is needless to say we were dead tired after this long active day and uppermost in our thoughts was to lie down and sleep. Just sleep. Perhaps the rest of the crowd did not feel quite like us, but Bernice and I had gone at such a terrific pace, we never had time to rest. Besides even last night I kept myself awake half the night by sliding off the hay in the barn. Ah! but tonight! So far as much as I could see, it certainly looked promising, I felt sure I would sleep like a dead one.

However our host was interested in his American visitors, and to continue our conversation we were invited for a light supper! Supper! Do we have to eat again! Bernice mumbled to me, "If I eat another bite I'll die." The tragedy of it was we had just come away from the feast of potato pancakes which we ate so heartily we felt we were bursting, and now again. Honestly, to us it really was tragic, yet above all we must be polite to our kind and hospitable host, so with a sick feeling at the sight of food we sat at the table spread with countless delicacies, and made a brave attempt to accept our host's offered hospitality.

We were so glad when the time came and we were taken to a lovely large clean room, with two single beds dressed with crisp white linens and fat fluffy pillows. To add to the luxury of our surroundings and convenience there was a bath room, with all the modern fixings. Supreme contentment and comfort. We slept like two queens. We were sure none of the rest of the crowd could possibly have a better place.

AUG. 4th THURSDAY

After a good night's rest, in a comfortable bed, the first one we have had in over a week, we were awakened by the servant girl, for we had asked her to awaken us, fearful that we would oversleep and keep the bus waiting for us. Breakfast was ready, and in the company of our kind host we ate heartily. At the last moment just as we were gathering our belongings and were ready to leave this charming delightful home Mr. Juskevičius appeared with a handful of exquisite roses for us from his own garden. Nowhere, never did any Lithuanian overlook this gracious Lithuanian gesture of using flowers to express true sincerity and affection for their guests. These gestures always touched my heart. Mr. Juskevičius escorted us to the bus, where we found most of the crowd already gathered and in a few minutes we were ready to leave lovely Zarasai, where we spent a delightful day and restful night.

Today, the fourth day of our trip, we will head toward Kaunas where we expect to arrive some time tonight. The day is bright and sunny, and the crowd in the bus is in perfect harmony with the day. Each one with renewed energy and smiling faces. Happiness overflowing within us so that with the first turn of the big rubber wheels of the bus, our singing began.

We stopped in several small towns for a few moments, and at two o'clock we arrived in Utena, where we were received by Mr. Plunge, the director of the district schools, and Mr. Tamošunas, member of the district council. Here we had dinner in the new Utenos Saulių Building. Utena is a good sized town of about 6000 inhabitants, with many new buildings, especially the schools which we visited. It was so gratifying to see lovely new modernistic school buildings while traveling thru Lithuania, for in schools there lies the future of this fast progressing little country.

We saw as much of Utena as time would allow, and in due time departed on the road towards Ukmerge. Later in the afternoon our Professor asked us whether we would like to pay the President a visit as we would pass close by his country home.

Of course we were all delighted with this suggestion, and in the next town our professor telephoned to find out if he would be in and whether he would see us. When we were told that our next stop would be a visit with the President, we were thrilled, for this certainly was a most unexpected honor.

On the way to the President's home we stopped in a kaimas and washed our faces and smoothed

the wrinkles from our clothing, for we had no changes with us and the clothes we had worn these past four days looked mussed, and we certainly wanted to make a nice appearance to the President. The boys put on their ties, and combed their hair, the girls powdered their faces, and we did as good a job as we could to make ourselves presentable.

As we neared the President's country home, our carefree singing ceased, and a tenseness overcame us in the bus. Though we did not admit it we could sense the nervousness, for after all, we were going to visit the head of all Lithuania, His Excellency President Smetona, who so kindly agreed to receive us for a visit. Soon the bus turned up the road that led into the grounds surrounding his home. It was like a picture, this little mansion decorated with fresh paint, and neat flower beds and gardens with gravel walks all lined around. At first glance you could not mistake that this was the abode of the president.

The bus stopped in the gravelled yard not far from the house, and we began to get out. A uniformed officer with shiny boots appeared on the veranda to receive us. He was smiling and most gracious and bid us enter into the reception room where we followed him, and I am sure most of us walked on our tip toes, for the floors were like shiny glass. The furniture and decorations were simple, not elaborate, but everything was neat and sparkling with polish, the whole atmosphere was typical Lithuanian.

We stood in a row while we waited for the President to appear, and I am sure we hardly even breathed, and only a slight whisper passed among us; it was a tense silent moment and we were all on our best behavior, a direct contrast to what we had been up to this moment, then we were all laughing and talking and singing. In another minute we heard footsteps in the other room, and the door before us opened, the uniformed adjutant to the President escorted our distinguished host, President Smetona, to our group.

Each one was introduced and the President shook hands with all of us. President Smetona's friendliness and gentle manner soon relieved our nervousness, and we felt the warmth of his kindly sympathetic personality. He was smiling and talking, and he invited us to the veranda on the other side of the house where a tea was prepared for us. Here we found several small Lithuanian-made wicker tables with refreshments, sandwiches, cookies and cakes, and the President's own private cigarettes with his monogram "A.S." in gold letters.

To be entertained with a tea by the President of Lithuania is indeed something to be proud of, it was like a dream come true, especially to have the President sit at your table, and Bernice and I and two of the other girls had that honor. This was the second time in my life I had tea with the President, for we were his guests ten years ago in the White House in Kaunas during my first visit to Lithuania with Mr. Karpus.

After we had our refreshments we entertained the President with some of our songs, and when we finally sang our "hymn", "Blynai", he enjoyed it so much we sang it again. Our visit with the President was indeed a delightful one, and when we were leaving I am sure we took him along in our hearts for his warm friendliness and gentle Lithuanian heart endeared him to us and we will always admire him as a human son of Lithuania, and honor him as her President.

Shortly after we left the President's summer home we came to an old Kaimas, "Užulainis", the President's birthplace. An old and shabby straw-thatched cottage, the same as many others we had seen in Lithuania. Here we stopped for a few minutes to look around. We were told this cottage would be preserved as a memorial, of the President's birthplace. We went in and found it the same as any other peasant dwelling, with bare rough floors. It touched me deeply when I thought that even the President of Lithuania had a humble beginning. As we were leaving I thought of the song "Kur Bakužė Samenota", and we all stopped to sing it in honor of the President.

And again the wheels of the bus turned towards Kaunas where this life in fairland would end and those of us who were together and became close friends would scatter to the four corners of the earth, perhaps never to meet again.

As the bus rolled along now, we could sense a sadness in the air, the day was ending and it was already dark when we arrived in Ukmerge. Here some of the crowd got out to look around for just a few minutes. However, a large crowd of people gathered around the bus and wondered who we were and what it was all about, but the bus still had the withered flowers fastened around, and the "baronkas" were still dangling on the strings around the windows.

Soon we were on our way again, and as we neared Kaunas our professor made a short speech which nearly broke our hearts. He spoke of the wonderful time we all had,

NEWS AND NOTES

PUMPKIN FROLIC — The Young Ladies Sodality of O. L. P. H. Parish is holding another of its popular dances on October 29th at the parish hall. The dance will be a masquerade with prizes for the best costumes. Starting at 4 there will be card playing. The dancing starts at 8:00 with Johnny Apanaitis playing.

GUEST AT NOVENA — A few Tuesdays ago the Rev. Fr. Sadauskas of Donora, Pa. conducted the regular services. The guest spoke for 25 minutes, literally holding his audience spellbound. These popular perpetual Novena services to Our Lady of Perpetual Help is held every Tuesday evening at 7:00 in English and at 8:00 in Lithuanian.

MOVIES — Father Angelaitis, an ardent movie camera fan showed some of his movies the other week which included the highlights of the last parish picnic, special attention given to the races and the smoking contest. Among other things shown were the highlights of the 7800 mile Western trip Fr. Angelaitis took this summer, scenes of the war in China and the Coronation of the Pope. To crown all this was a comic of Oswald the rabbit. All in all a most enjoyable evening was spent by all who attended.

BAZAAR DAYS — Starting Nov. 9th thru to 12th, Our Lady of Perpetual Help Parish is holding a huge bazaar on the parish grounds. The parishioners are busy meeting, electing committees and selling tickets for this unique affair. There will be booths for Baked Goods, Linen, Religious Articles, Childrens and various others. Donations for any of these booths are asked for. The Sodality and the Ladies Welfare Society are sponsoring their own booths. A linen shower for the Bazaar is being planned for December 3rd by the Womens' Welfare Society. More about this later.

BAZAAR TICKETS — In connection with the bazaar, tickets are being sold, with five beautiful and costly prizes offered. First, a \$25 Mix-Master. Second, \$15. in cash. Anyone selling 7 books of these tickets receives a beautiful \$10. value crucifix. For selling 5 books the seller receives a smaller crucifix, and for three books a picture of Our Lady of Perpetual Help. To get these tickets to sell you are asked to call at the church.

MEETING — The Dance Committee for the Pumpkin Frolic consisting of Cecilia Zitton, Mary Trainy, Adell, Mary Ann and Eleanor Petkus, and Matilda Zitton requests the presence of all the Sodality girls to gather at the home of Misses Petkus at 19309 Nottingham on the 20th to make decorations and favors for the dance.

ANY PAPER, STAMPS, Etc.?? — You are asked to bring your sales tax stamps, bundles of old paper or old gold to the parish house, where they will be put to good advantage.

how everyone was congenial and friendly, and now it would soon be all over and we would part. Some of the boys also made short speeches thanking the kind professor for what he did make this trip what it was. We all gave three cheers (tris syk valio) for the professor, for the Lithuanian girls who were our hostesses, for Balyš Ivanauskas our song leader, for the chauffeur, and there were three cheers for everyone. There were thanks to D.U.L.R. for making this trip possible, and three cheers for Mr. Vilkaitis the head of D.U.L.R.

Then our professor announced that tomorrow evening we should all meet in the Metropole where D.U.L.R. is giving us all a farewell supper.

We arrived in Kaunas in front of the D.U.L.R. offices about midnight, where we started from. We were all tired to death, full of happy memories and delightful impressions, yet in a deep corner of our hearts a little sadness that we must part. However, we will always be together in our memories.

(To be continued)

CABLEGRAM — Last Thursday, Miss Stella Ivinskis received a telegram from Birstonas, Lithuania announcing the return of Vilnius. Leit. Jonas Lepeska announced the joy news and asked to "Triumfuokim su Vilnium!!!"

BARTKUS - KREBS WEDDING

And so they were married, on the grand Fall morning of October 14, 1939. Mr. Bruno Bartkus took unto himself lovely Agnes Krebs as his charming bride.

The ceremony was performed at 10:15 a.m. in the church of Holy Cross in Euclid, Ohio.

The attendants in the bridal party were two cousins and a friend of the handsome groom as ushers and the best man was Bruno's brother. The beautiful bride chose three of her best friends as bridesmaids and her sister Betty acted as maid of honor.

A reception was held at the Lithuanian Hall in the evening. Many friends and relatives celebrated the wedding of two very nice people. Sincere congratulations and a full life of luck and happiness, Mr. and Mrs. Bartkus.

"He's the Yeast in the Loaf of Humanity"

By MRS. M. J. COLNEY

We need "fact finding persons," they are usually hard to get along with, but we can't get along without them. He is frequently a bore, but he does most of the interesting things in life. He makes many enemies — while fighting the battles of the public or some helpless group. Enemies who can't understand, and others who can and will not, that he is sacrificing his own interest for a principle. He is the one who usually devotes most of his own time to public service. He's ridiculed, denounced, sneered and avoided by "fact dodging" persons. He oftentimes sacrifices that priceless possession the name of being a good fellow, for the benefit of his fellow-men — who, usually, accept the results and advantages and then curse the benefactor.

God bless them, the truth loving persons — crank, busy-body, and fool, but, they are the yeast in the loaf of humanity.

SWEET SUPREME

POEM FOR SWEETEST DAY

Dedicated to Miss Alvina Katlen Sugar — premier epitome of sweetness.

For ages was classed supreme. Saccharine, gem of chemistry's fulness,

By far has outsweeted sugar as has been seen. Honey, tho subservient to both of these.

Too, bids for glory in attempts so keen.

With all the great sweetness of these.

We still know it takes, drams, ounces, or

Even pounds to sweeten tea, coffee, or cake;

Is there naught more potent with which.

I, my unquenchable thirst for all sweets, can slake?

Ah, yes!! A thousand times more sweet,

Is this substance of which I speak, for

I require but one shy, little glance from HER

To sweeten my life — for life.

Zoe Decatrice.

"Dirvos" Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvį judėjimą, draugijų susirinkimus, nemokamai. Pranešimai reikia priduoti arba paštu prisiųsti ne vėliau antradienio popiečio.

Dantų Laboratorija

Dental Plates

On CREDIT

We are not allowed to advertise prices, but you will be pleased when you come here.

Bridges, Fillings, Teeth Cleaned on easy terms.

TEETH EXTRACTED Novocain Gas

Don't Suffer Don't Endanger Your Health With Infected Teeth!

DR. SILVER Dentist

7042 Superior Ave. Henderson 3157